HARİTALARLA COĞRAFYA TEKRARI

Coğrafya Öğretmeni

Murat Demirci

TÜRKİYE'NİN BÖLGE BÖLÜM VE İLLERİ
YILDIZ
KIRKLARELİ
ÇATALCA
KOCAELİ
ERGENE
EDİRNE
TEKİRDAĞ
İSTANBUL
İZMİT
SAKARYA
YALOVA
BİLECİK
ÇANAKKALE
GÜNEY MARMARA
BALIKESİR
BURSA
BATI KARADENİZ
ZONGULDAK
BOLU
DÜZCE
KARABÜK
BARTIN
KASTAMONU
SİNOP
ORTA KARADENİZ
SAMSUN
ORDU
AMASYA
TOKAT
ÇORUM
DOĞU KARADENİZ
ARTVİN RİZE TRABZON
GİRESUN GÜMÜŞHANE
BAYBURT
ERZURUM
KARS
ERZURUM
KARS ARDAHAN
IĞDIR
YUKARI-MURAT
VAN
VAN
MUŞ
AĞRI
YUKARI FIRAT
MALATYA
ELAZIĞ
TUNCELİ
ERZİNCAN
BİNGÖL
ORTA KIZILIRMAK
KAYSERİ
KIRŞEHİR
KIRIKKALE
NİĞDE
NEVŞEHİR
YOZGAT
ÇANKIRI
YUKARI KIZILIRMAK
SİVAS
YUKARI SAKARYA
ANKARA
ESKİŞEHİR
İÇ BATI ANADOLU
AFYON
KÜTAHYA
UŞAK
KIYI EGE
İZMİR
MANİSA
MUĞLA
DENİZLİ
AYDIN
KONYA
KONYA
KARAMAN
AKSARAY
ANTALYA
BURDUR
ISPARTA
ANTALYA
ADANA
MARAŞ
HATAY
OSMANİYE
ADANA MERSİN KİLİS
ORTA FIRAT
ANTEP
URFA
ADIYAMAN
DİCLE
DİYARBAKIR
MARDİN
SİİRT
BATMAN
HAKKARİ
HAKKARİ
ŞIRNAK
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

Sinop / İnceburun
En Kuzeyi
45 D.M
30 D.M
Çanakkale
Gökçeada
En Batısı
* İZMİT
Kışın
Uygulanır
Saatler
1 saat geri
alınır
YAZ / KIŞ SAATİ UYGULAMALARI
TÜRKİYE'NİN EN UÇ NOKTALARI
Iğdır
Dilucu
En Doğusu
IĞDIR *
Yazın
Uygulanır
Saatler
1 saat ileri
alınır
En Güneyi
Hatay
Beysun Köyü
Topraktutan
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'DEKİ KIVRIM DAĞLAR

YILDIZ (İSTIRANCA)

KÖROĞLU

KÜRE

ILGAZ

CANİK

KAÇKAR(RİZE)

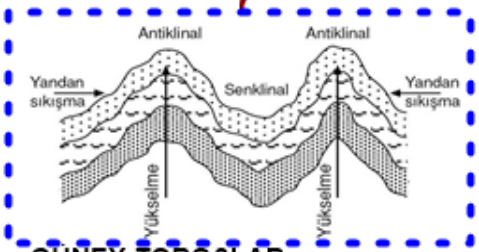
MESCİD

YALNIZ ÇAM

KOP

Karadeniz'de ve Akdeniz'de Dağlar Kıyıya Paralel Uzanır.

* Boyuna Kıyı Tipi Görülür.
* Kıyıda girinti çıkıntı azdır.(Koy/Körfez)
* Denizel Etki İç Kesimlere Giremez.
* Ulaşım zor.(Geçitlerle sağlanır.)
* Falezler yaygındır.
* Kıta sahanlığı dardır.
* Limanların hinterlandır dardır.
* Limanların hinterlandır dardır.
* Yamaç(Orografik) yağış görülür.

GÜNEY TOROSLAR

TAHTALI

ALADAĞLAR

HAKKARİ

BATI T.

SULTAN

GEYİKLİ

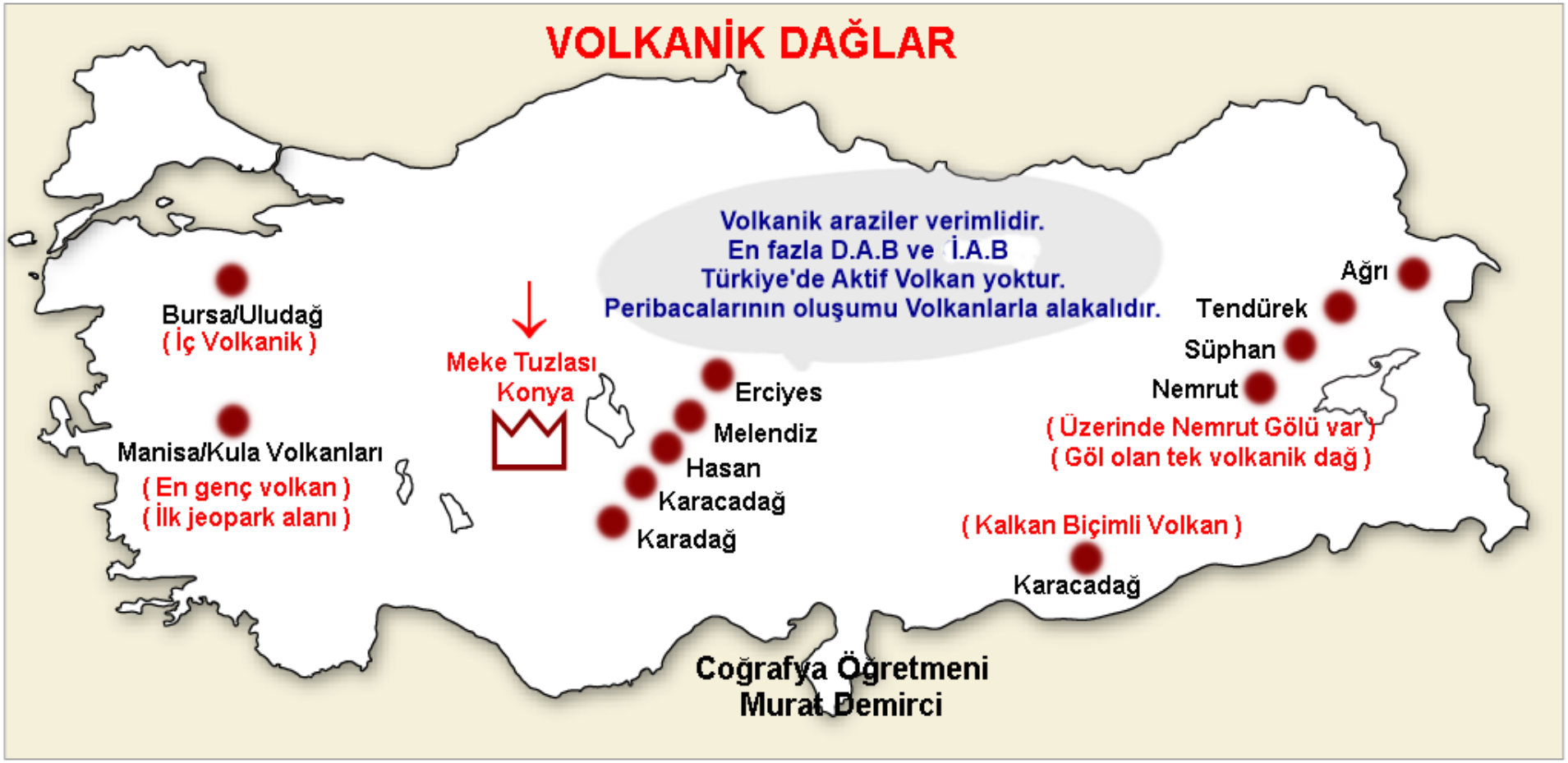
BOLKAR

BEY

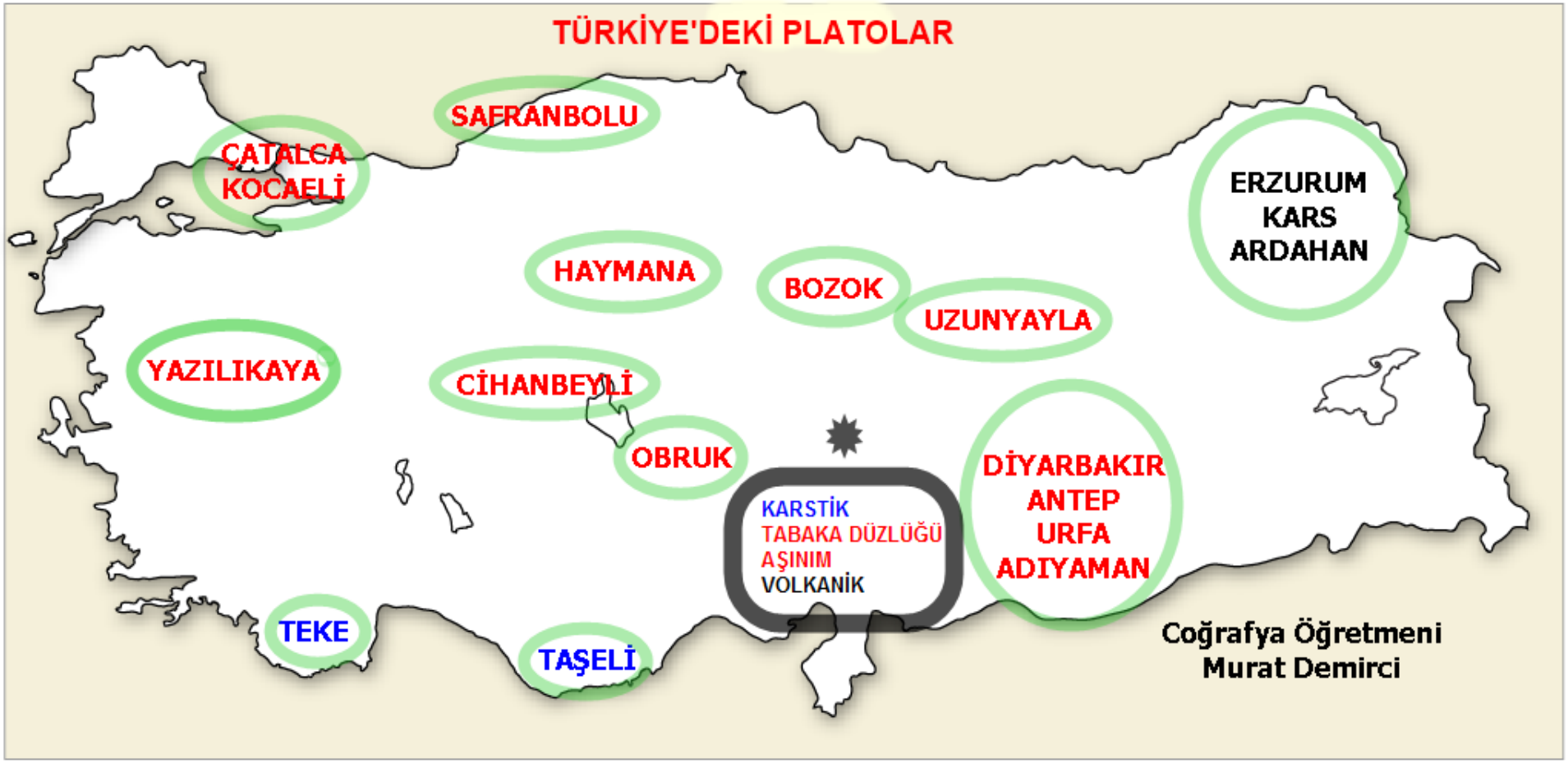
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'DEKİ KIRIK DAĞLAR

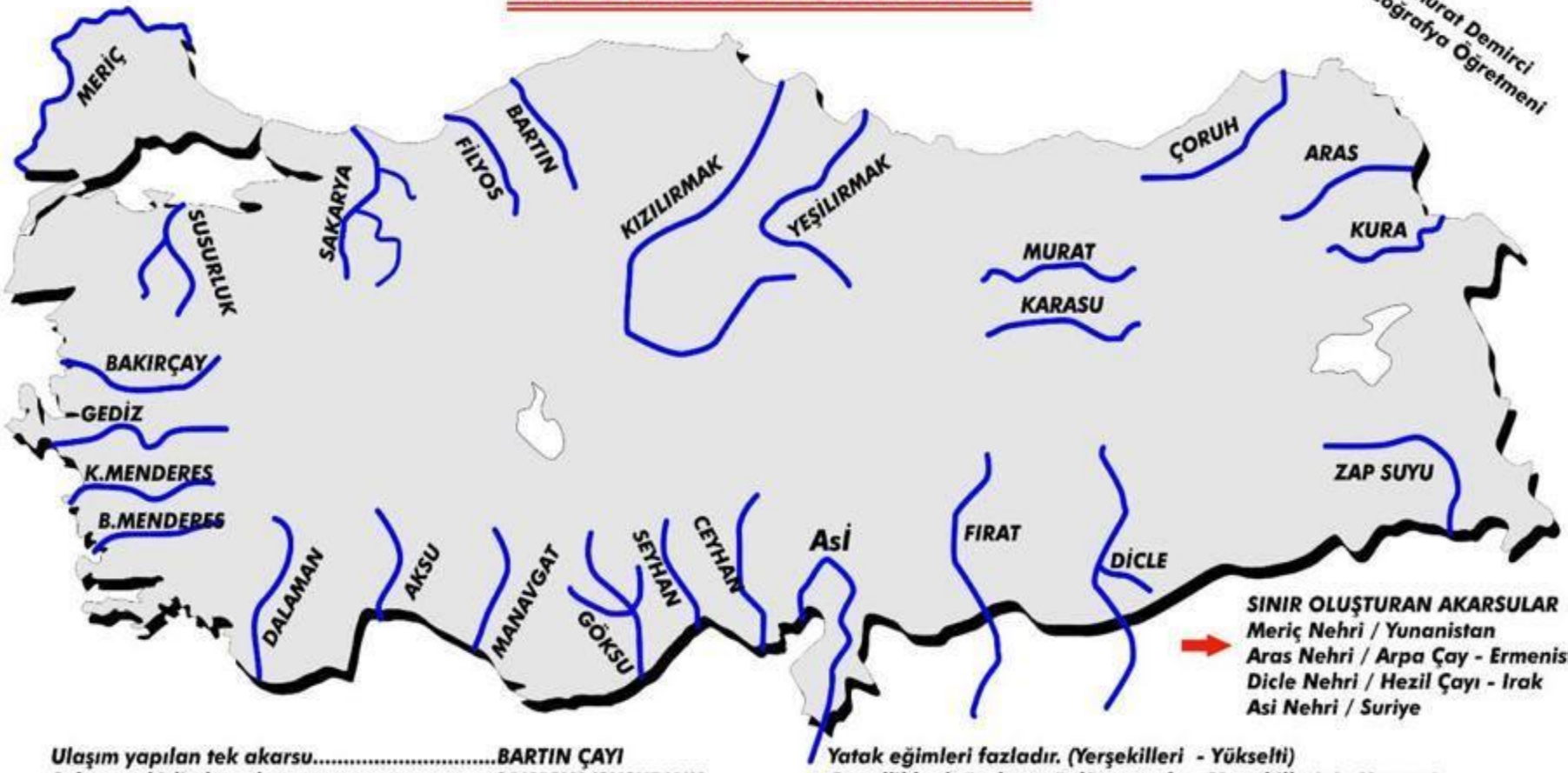

VOLKANİK DAĞLAR
Volkanik araziler verimlidir.
En fazla D.A.B ve İ.A.B
Türkiye'de Aktif Volkan yoktur.
Peribacalarının oluşumu Volkanlarla alakalıdır.
Bursa/Uludağ
(İç Volkanik)
Manisa/Kula Volkanları
(En genç volkan)
(İlk jeopark alanı)
Meke Tuzlası
Konya
Erciyes
Melendiz
Hasan
Karacadağ
Karadağ
Ağrı
Tendürek
Süphan
Nemrut
(Üzerinde Nemrut Gölü var)
(Göl olan tek volkanik dağ)
(Kalkan Biçimli Volkan)
Karacadağ
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'NİN OVALARI
Ergene
Bursa
Karacabey
Dikili
Menemen
Selçuk
Balat
Düzce
Tosya
Çarşamba
Bafra
Merzifon
Taşova
Suluova
Erbaa
Niksar
Konya
Mürted
Kayseri - Develi
Türkiye'nin tek volkanik ovası
Erzincan
Muş
Tercan
Pasinler
Malazgirt
KARSTİK
VOLKANİK
TEKTONİK
VOLKANİK
Iğdır
Yüksekova
Tefenni
Acıpayam
Kestel
Korkuteli
Elmalı
Muğla
Tavas
Çivril
Silifke
Çukurova
Amik
Suruç - Altınabaşak(Harran)
Birecik - Ceylanpınar
Karstik : Verimsiz
Delta + Volkanik : Verimli
Delta Ovalarının Oluşum Şartları
* Kıyı sığ ve sakin olmalı
* Gel - Git az olmalı
* Kıta sahanlığı geniş olmalı
* Akarsu bol alüvyal taşımalı
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'DEKİ PLATOLAR
SAFRANBOLU
ÇATALCA
KOCAELİ
ERZURUM
KARS
ARDAHAN
HAYMANA
BOZOK
UZUNYAYLA
YAZILIKAYA
CİHANBEYLİ
OBRUK
KARSTİK
TABAKA DÜZLÜĞÜ
AŞINIM
VOLKANİK
DİYARBAKIR
ANTEP
URFA
ADIYAMAN
TEKE
TAŞELİ
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

AKARSULARIMIZ

Murat Demirci
Coğrafya Öğretmeni

SINIR OLUŞTURAN AKARSULAR
Meriç Nehri / Yunanistan
Aras Nehri / Arpa Çay - Ermenistan
Dicle Nehri / Hezil Çayı - Irak
Asi Nehri / Suriye

Ulaşım yapılan tek akarsu.....BARTIN ÇAYI
Suları en kirli olan akarsu.....SAKARYA/SUSURLUK
Suların en temiz olan akarsu.....ZAP SUYU
Rafting ve turizm amaçlı kullanılan akarsu...ÇORUH NEHRİ
Debisi ve akış hızı en yüksek olan akarsu.....ÇORUH NEHRİ
İçte en uzun olan akarsuyumuz.....KIZILIRMAK
Dışta en uzun akarsuyumuz.....FIRAT

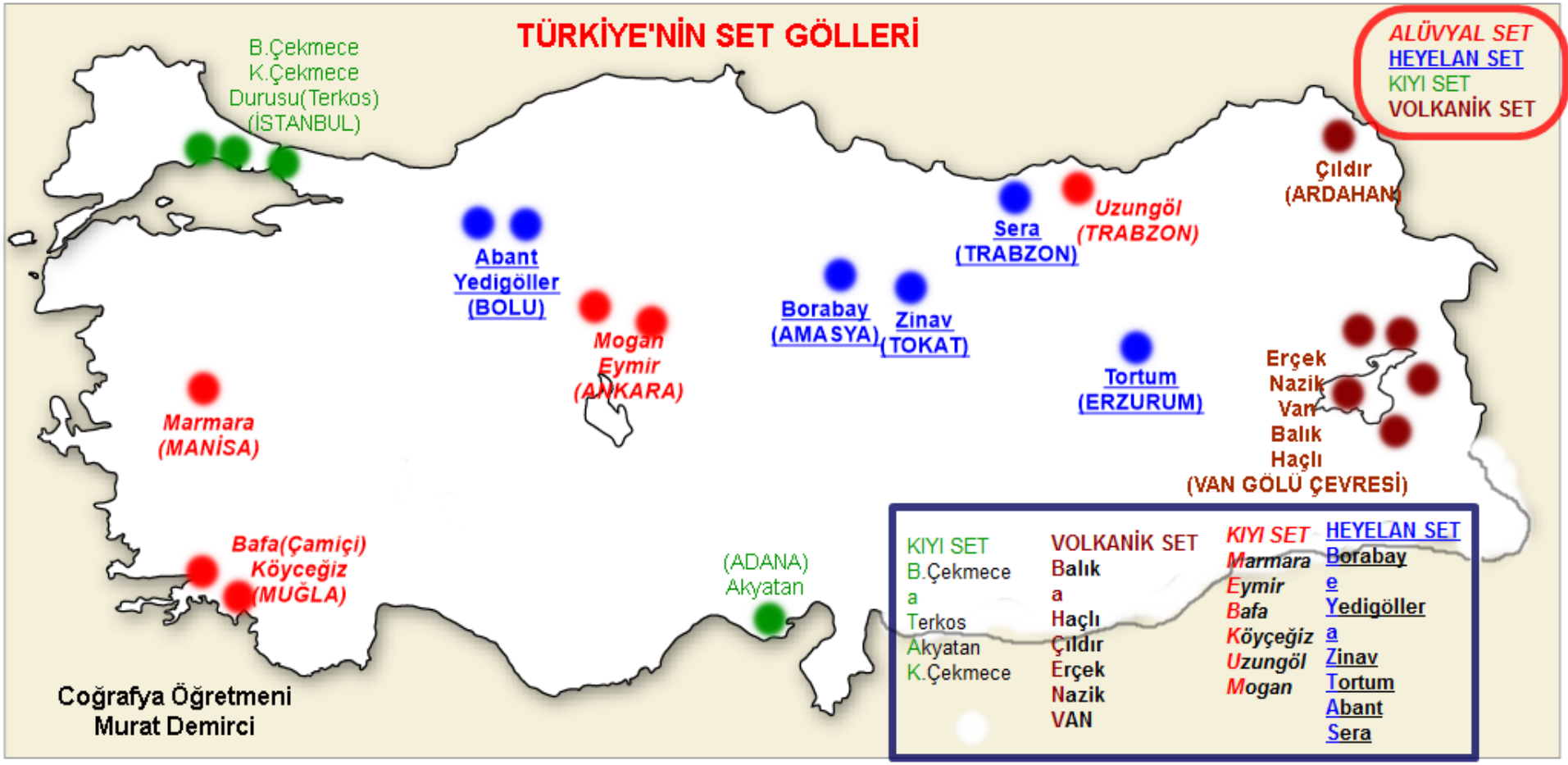
MERİÇ NEHRİ/Yunanistan'dan doğup ülkemizden Ege'ye dökülür.
ASİ NEHRİ/Lübnan Dağları'ndan doğup ülkemizden Akdeniz'e dökülür.

ÇORUH NEHRİ/Ülkemizden doğup Gürcistan'dan Karadeniz'e dökülür
KURA-ARAS NEHİRLERİ/Ülkemizden doğup Hazar Denizine dökülür.
FIRAT ve DiCLE NEHİRLERİ/Ülkemizden doğup Basra Körfezinden Kızıldeniz'e dökülür.

Yatak eğimleri fazladır. (Yerşekilleri - Yükselti)
Genellikle doğu-batı yönlü uzanırlar. (Yerşekillerinin Uzanışı)
Boyları kısadır. (Anadolu'nun yarımada olması)
Ulaşım ve taşımacılık yapılmaz.(Eğim ve düzensiz rejim)
Rejim genellikle düzensizdir.(İklim özellikleri)
Hidroelektrik pot. yüksektir.(Yükselti-Eğim)
En çok sulama ve enerji üretiminde kullanılırlar(İhtiyaç)
İlkbaharda akım artar.(Kar erimeleri-yağış)
Denge profilinden uzaktırlar(Genç oluşumlu arazi)

design by recomen

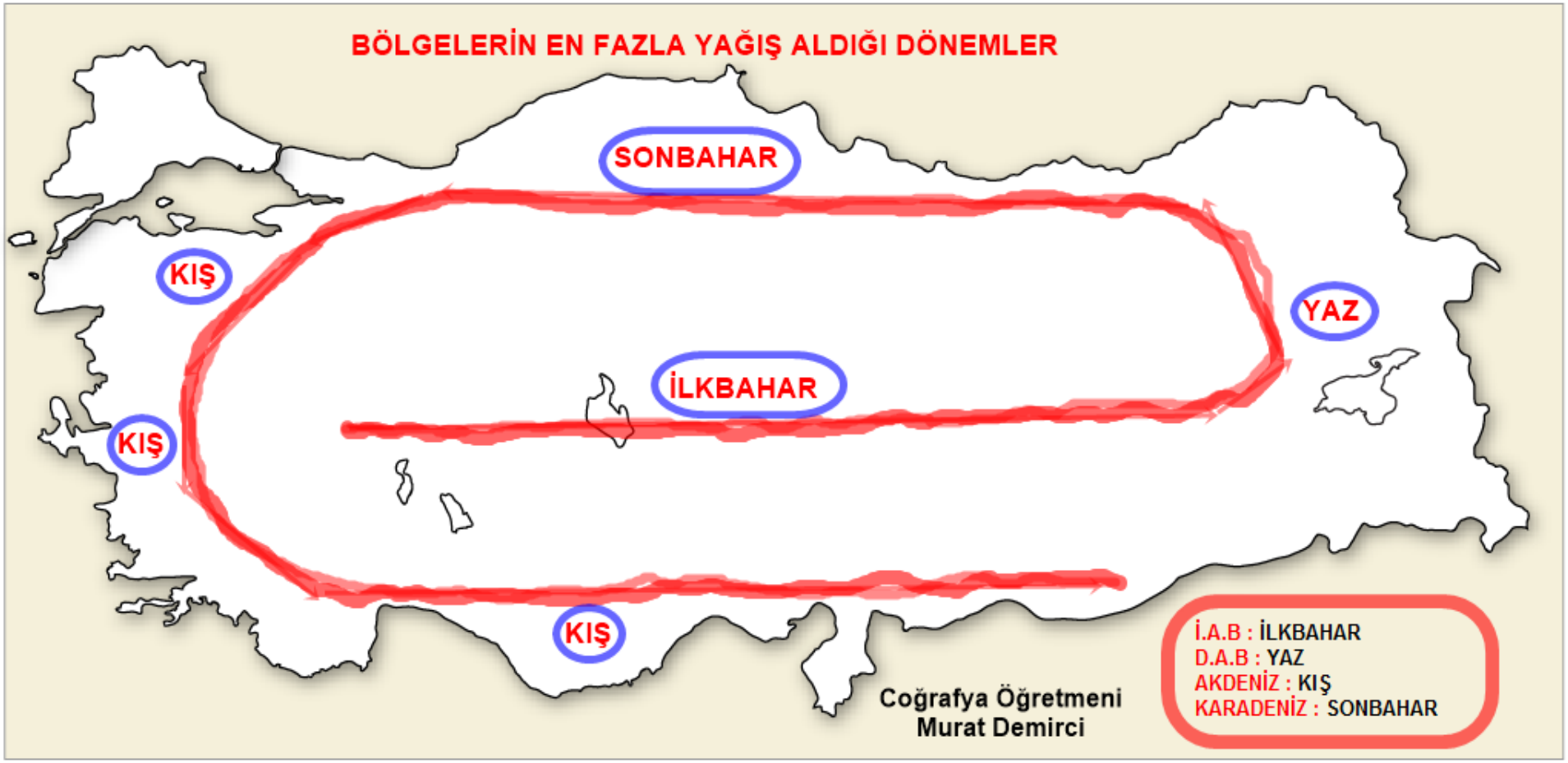

TÜRKİYE'NİN DOĞAL GÖLLERİ
Karagöl (Artvin)
Sapanca (Sakarya)
Manyas (Balıkesir)
İznik Ulubat (Bursa)
Kilimli Aynalı (Bursa)
Seyfe (Kırşehir)
Meke Tuzlası (Konya)
Tuz Akşehir Beyşehir (Konya)
Suğla Obruk Kızılören (Konya)
Acıgöl (Nevşehir)
Hazar (Elazığ)
Nemrut (Bitlis)
Eber (Afyon)
Acıgöl (Denizli/Isparta)
Kestel Salda (Isparta)
Gölcük (Isparta)
Eğirdir (Isparta)
Burdur (Burdur)
Elmalı (Muğla)
Avlan (Antalya)
Sat (Hakkari)
TEKTONİK
Burdur
Acıgöl
Sapanca
İznik
Tuz
Manyas
Ulubat
Hazar
Akşehir
Seyfe
Eber
Beyşehir
Eğirdir
VOLKANİK
Meke Tuzlası
Acıgöl
Nemrut
Gölcük
o
BUZUL
Kilimli
Aynalı
Sat
Karagöl
KARSTİK
Elmalı
Suğla
Salda
Obruk
Kestel
Avlan
Kızılöre
n
Karstik
Buzul
Tektonik
Volkanik
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'NİN SET GÖLLERİ
ALÜVYAL SET
HEYELAN SET
KIYI SET
VOLKANİK SET
B.Çekmece
K.Çekmece
Durusu(Terkos)
(İSTANBUL)
Abant
Yedigöller
(BOLU)
Mogan
Eymir
(ANKARA)
Marmara
(MANİSA)
Bafa(Çamiçi)
Köyceğiz
(MUĞLA)
(ADANA)
Akyatan
Borabay
(AMASYA)
Zinav
(TOKAT)
Sera
(TRABZON)
Uzungöl
(TRABZON)
Çıldır
(ARDAHAN)
Tortum
(ERZURUM)
Erçek
Nazik
Van
Balık
Haçlı
(VAN GÖLÜ ÇEVRESİ)
KIYI SET
B.Çekmece
a
Terkos
Akyatan
K.Çekmece
VOLKANİK SET
Balık
a
Haçlı
Çıldır
Erçek
Nazik
VAN
KIYI SET
Marmara
Eymir
Bafa
Köyceğiz
Uzungöl
Mogan
HEYELAN SET
Borabay
e
Yedigöller
a
Zinav
Tortum
Abant
Sera
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'DE DEPREM RİSKİNİN AZ OLDUĞU YERLER
ERGENE
YILDIZ DAĞLARI
KARADENİZİN KIYI KESİMİ
TUZ GÖLÜ
KARAMAN
ÇEVRESİ
KAF ve DAF birleşim noktası
BİNGÖL/KARLIOVA
G.D.A.B GÜNEYİ
TAŞELİ
PLATOSU
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

KIYI TİPLERİMİZ
Boyuna
Ria
Limanlı
Ria
Ria
Ria
Eriine
Dalmaçya
Boyuna
Kalanklı
Türkiye'de Görülmeyen Kıyı Tipleri
*Haliçli (Okyanusa Kıyı Yok)
*Watt (Okyanusa Kıyı Yok)
*Fiyort (Kıyı'da Buzul Yok)
*Skyer (Kıyı'da Buzul Yok)
*Mercanlı (Denizlerin sıcaklığı az)
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'Yİ ETKİLEYEN BASINÇ MERKEZLERİ
İzlanda D.A.B
Sibirya T.Y.B
(Özel Konum)
DİNAMİK
*Kışın etkili
*Kışların ılık ve yağışlı geçmesini sağlar
*Yazın etkili
*Yazların sıcak ve kurak geçmesini sağlar
*Kışın etkili
*Kışların soğuk,sert ve kar yağışlı geçmesini sağlar.
*Yazın etkili
*Musaon İkliminin parçası
*Yazları G.D.A.B sıcak ve kurak geçmesini sağlar.
(Matematik Konum)
TERMİK
Asor D.Y.B
Basra T.A.B
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

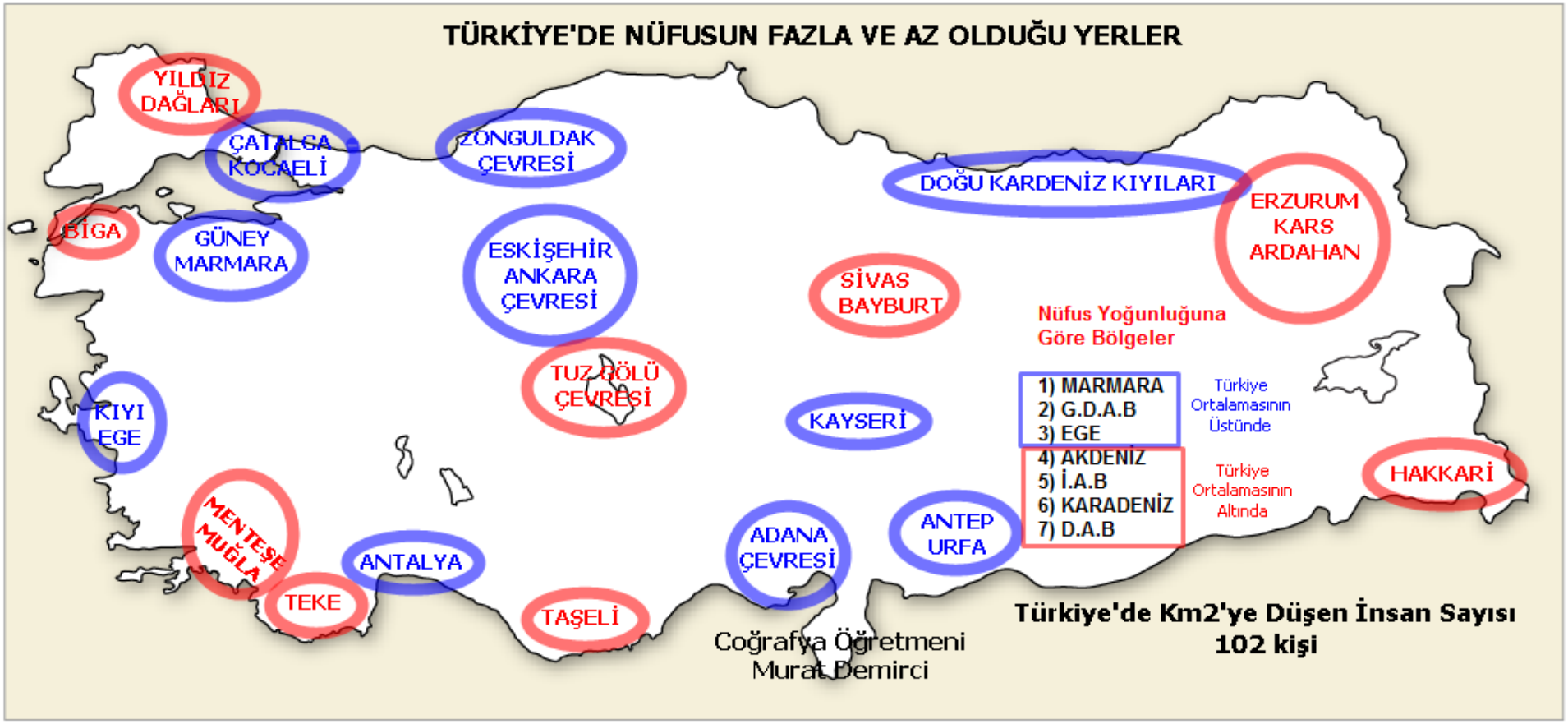

BÖLGELERİN EN FAZLA YAĞIŞ ALDIĞI DÖNEMLER
SONBAHAR
KIŞ
YAZ
İLKBAHAR
KIŞ
KIŞ
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci
İ.A.B : İLKBAHAR
D.A.B : YAZ
AKDENİZ : KIŞ
KARADENİZ : SONBAHAR

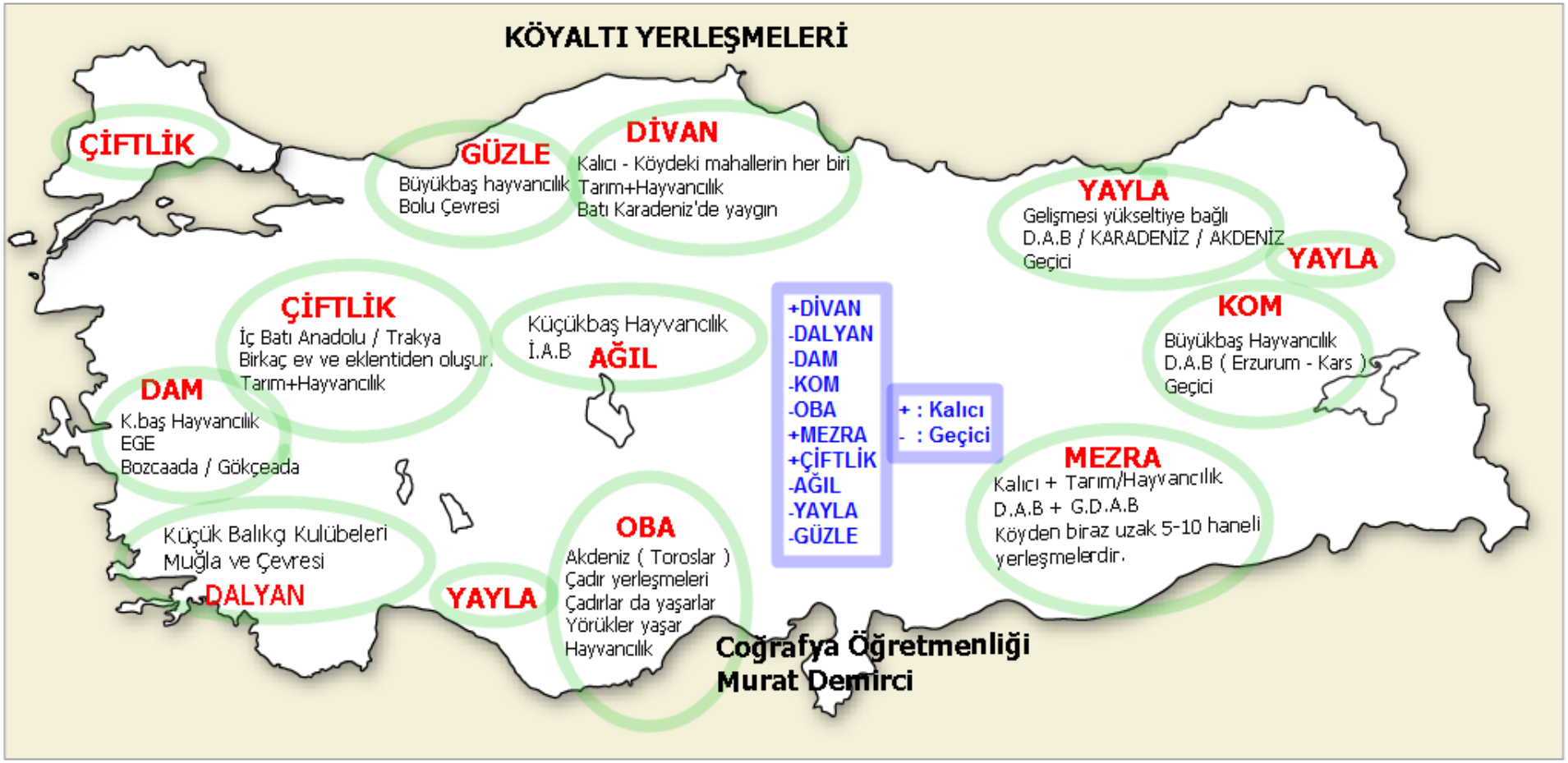

TÜRKİYE'DE YAĞIŞIN FAZLA VE AZ OLDUĞU YERLER
Yıldız Dağları
Ergene
Zonguldak Çevresi
Doğu Karadeniz'in Kıyı Kesimi
Çoruh-Kelkit Vadisi
Iğdır
Yağış Az
Yağış Fazla
Tuz Gölü Çevresi
Malatya- Elazığ Havzası
Hakkari Yöresi
Menteşe Yöresi
Teke
Taşeli
Amanos (Nur) Dağları
G.D.A.B güneyi
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

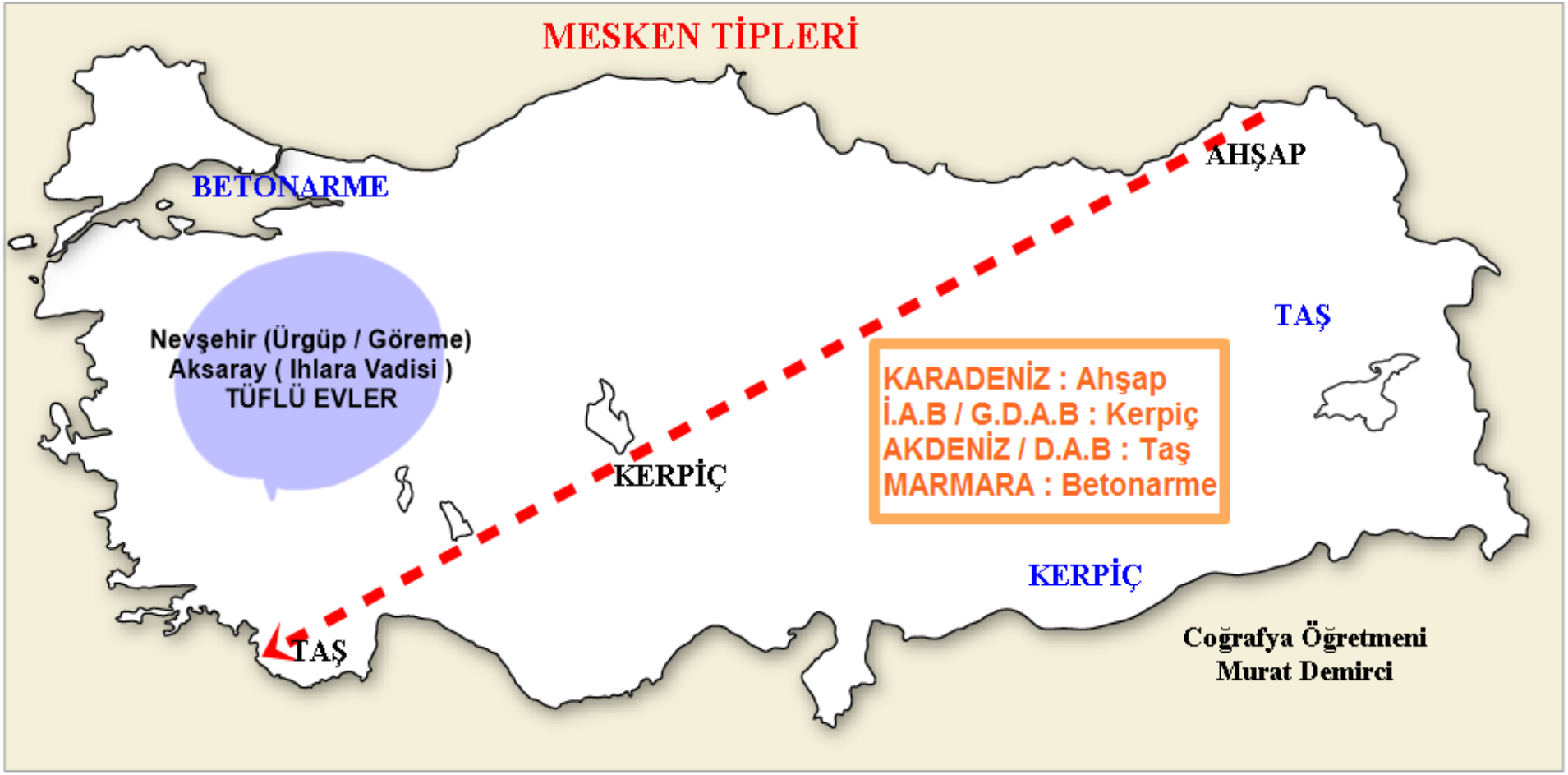

TÜRKİYE'DEKİ ENDEMİK BİTKİLER
Zonguldak
Istıranca Meşesi
Kastamonu / Yozgat
İspir Meşesi
Artvin/Çoruh
Fıstık Çamı
Rize
Anzer Çayı
Kaz Dağları
Kaz Dağı Göknarı
ENDEMİK BİTKİ : Dünya'da sadece belli bölgelerde yetişebilen bitkilerdir.
En fazla Endemik Bitki Bölge : AKDENİZ BÖLGESİ
Isparta
Kasnak Meşesi
Beşparmak Dağları
Muğla
Eğrelti Otu
En fazla Endemik Bitki İl : ANTALYA
KONYA
MERSİN
Muğla / Köyçeğiz
Sığla Ağacı
Teke Yarımadası
Datça Hurması
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

ÇÖZÜNME TÜRLERİ
Fiziksel Çözünme
Kimyasal çöz.
Şifre: K(ıyılar)imyasal :)
Kimyasal çözülme
Fiziksel Çözünme
Kimyasal çöz.
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci
Kimyasal çözülme
Fiziksel Çözünme

TÜRKİYE'DE TOPRAKLAR
(Trakya)
Rendzina
Vertisoller
Podzol
(Zong. Çevresi)
Alüvyal
(Bafra/Çarşamba)
(Karadeniz'in Kıyısı)
Kahverengi Orman
Çernezyom
(Erzurum / Kars)
Alüvyal
(Ege'nin Kıyısı)
Kestane Renkli Step
(İç Anadolu Bölgesi)
Lös
(Konya/Karapınar)
Kimyasal Çözünme : Kıyılar'da
Fiziksel Çözünme : İç kesimlerde
Biyolojik Çözünme = Kimyasal Çözünme
(G.D.A.B)
Regosoller
(Çukurova)
Alüvyal
Terra - Rossa
(Akdeniz)
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TÜRKİYE'DE NÜFUSUN FAZLA VE AZ OLDUĞU YERLER
YILDIZ DAĞLARI
ÇATALCA KOCAELİ
ZONGULDAK ÇEVRESİ
DOĞU KARDENİZ KIYILARI
ERZURUM KARS ARDAHAN
BİGA
GÜNEY MARMARA
ESKİŞEHİR ANKARA ÇEVRESİ
SİVAS BAYBURT
Nüfus Yoğunluğuna Göre Bölgeler
TUZ GÖLÜ ÇEVRESİ
KIYI EGE
KAYSERİ
1) MARMARA
2) G.D.A.B
3) EGE
Türkiye Ortalamasının Üstünde
4) AKDENİZ
5) İ.A.B
6) KARADENİZ
7) D.A.B
Türkiye Ortalamasının Altında
HAKKARİ
MENTEŞE MUĞLA
ANTALYA
ADANA ÇEVRESİ
ANTEP URFA
TEKE
TAŞELİ
Türkiye'de Km2'ye Düşen İnsan Sayısı
102 kişi
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

KÖYALTI YERLEŞMELERİ
ÇİFTLİK
GÜZLE
Büyükbaş hayvancılık
Bolu Çevresi
DİVAN
Kalıcı - Köydeki mahallerin her biri
Tarım+Hayvancılık
Batı Karadeniz'de yaygın
YAYLA
Gelişmesi yükseltiye bağlı
D.A.B / KARADENİZ / AKDENİZ
Geçici
YAYLA
ÇİFTLİK
İç Batı Anadolu / Trakya
Birkaç ev ve eklentiden oluşur.
Tarım+Hayvancılık
Küçükbaş Hayvancılık
İ.A.B
AĞIL
+DİVAN
-DALYAN
-DAM
-KOM
-OBA
+MEZRA
+ÇİFTLİK
-AĞIL
-YAYLA
-GÜZLE
+ : Kalıcı
- : Geçici
KOM
Büyükbaş Hayvancılık
D.A.B (Erzurum - Kars)
Geçici
DAM
K.baş Hayvancılık
EGE
Bozcaada / Gökçeada
MEZRA
Kalıcı + Tarım/Hayvancılık
D.A.B + G.D.A.B
Köyden biraz uzak 5-10 haneli
yerleşmelerdir.
Küçük Balıkçı Kulübeleri
Muğla ve Çevresi
DALYAN
YAYLA
OBA
Akdeniz (Toroslar)
Çadır yerleşmeleri
Çadırlar da yaşarlar
Yörükler yaşar
Hayvancılık
Coğrafya Öğretmenliği
Murat Demirci

MESKEN TİPLERİ
BETONARME
AHŞAP
Nevşehir (Ürgüp / Göreme)
Aksaray (Ihlara Vadisi)
TÜFLÜ EVLER
KERPİÇ
TAŞ
KARADENİZ : Ahşap
İ.A.B / G.D.A.B : Kerpiç
AKDENİZ / D.A.B : Taş
MARMARA : Betonarme
KERPİÇ
TAŞ
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

WWF (Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı)
İstanbul
Ormanları
Karabük
Yenice Ormanları
Kastamonu
Küre Dağları
Rize
Fırtına Vadisi
Artvin
Karçal Dağları
NOT !!! WWF tarafından Dünya üzerinde korunması gereken
100 SICAK BÖLGE belirlenmiştir.
* Bunların 9 tanesi ülkemizdedir.
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci
Muğla
Datça ve Bozburun
Yarımadaları
Fethiye
Babadağ
Antalya
İbradi /Akseki
Ormanları
Amanos (Nur)
Dağları

GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi)

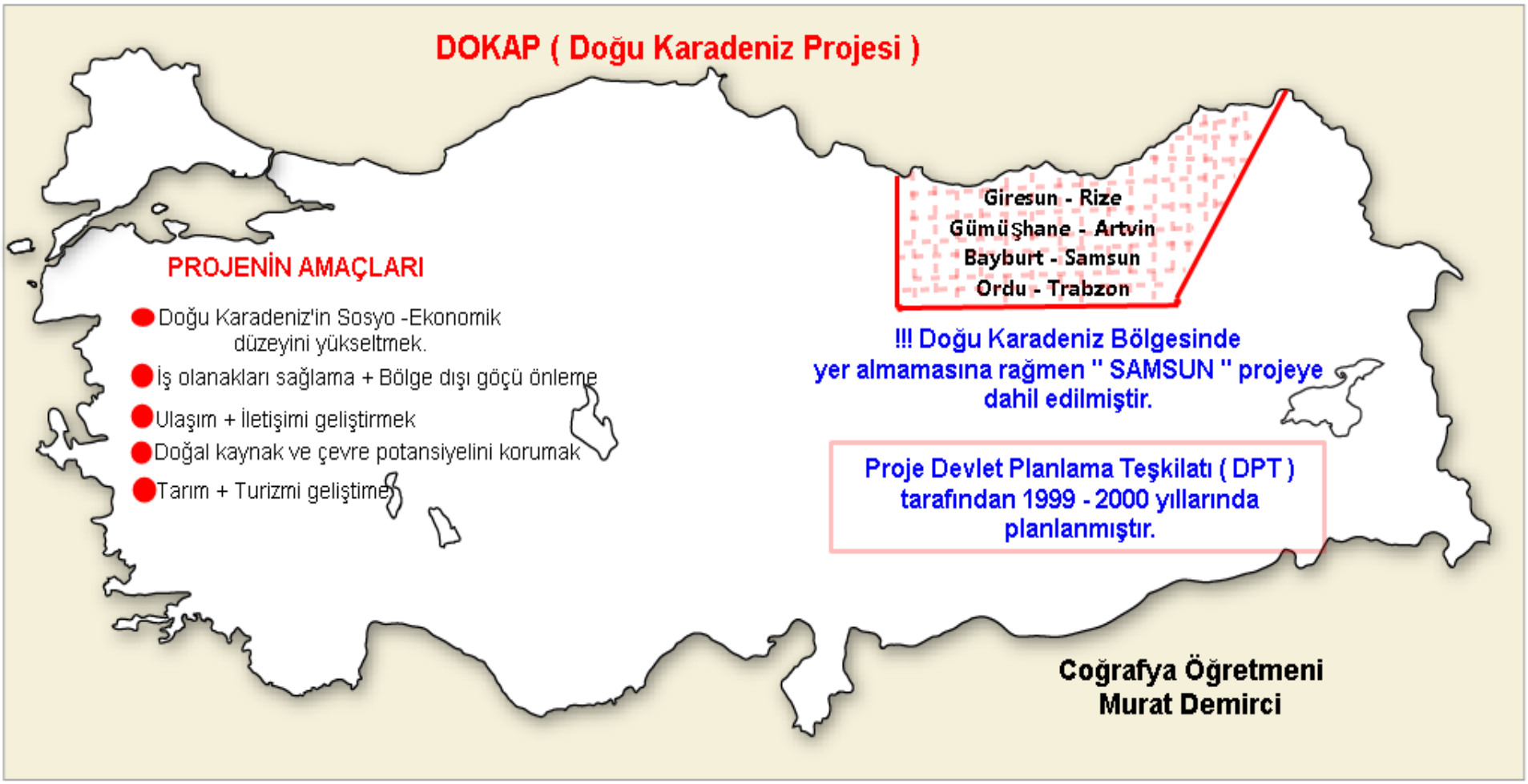

KOP (KONYA OVASI PROJESİ)
GÖKSU NEHRİNDEKİ suların MAVİ TÜNEL yardımıyla ovalık alanlara ulaştırılması hedeflenmiştir
Konya
Karaman
Kırşehir
Nevşehir
Aksaray
Niğde
Kırıkkale
Yozgat
Depolama,baraj,gölet,yeraltı suyu sulamaları içme suyu kullanma ve endüstri suyu ihtiyacının karşılanması yanında hidroelektrik enerji ve çevre projelerinin tümüdür.
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

DAP (DOĞU ANADOLU PROJESİ)

Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi)

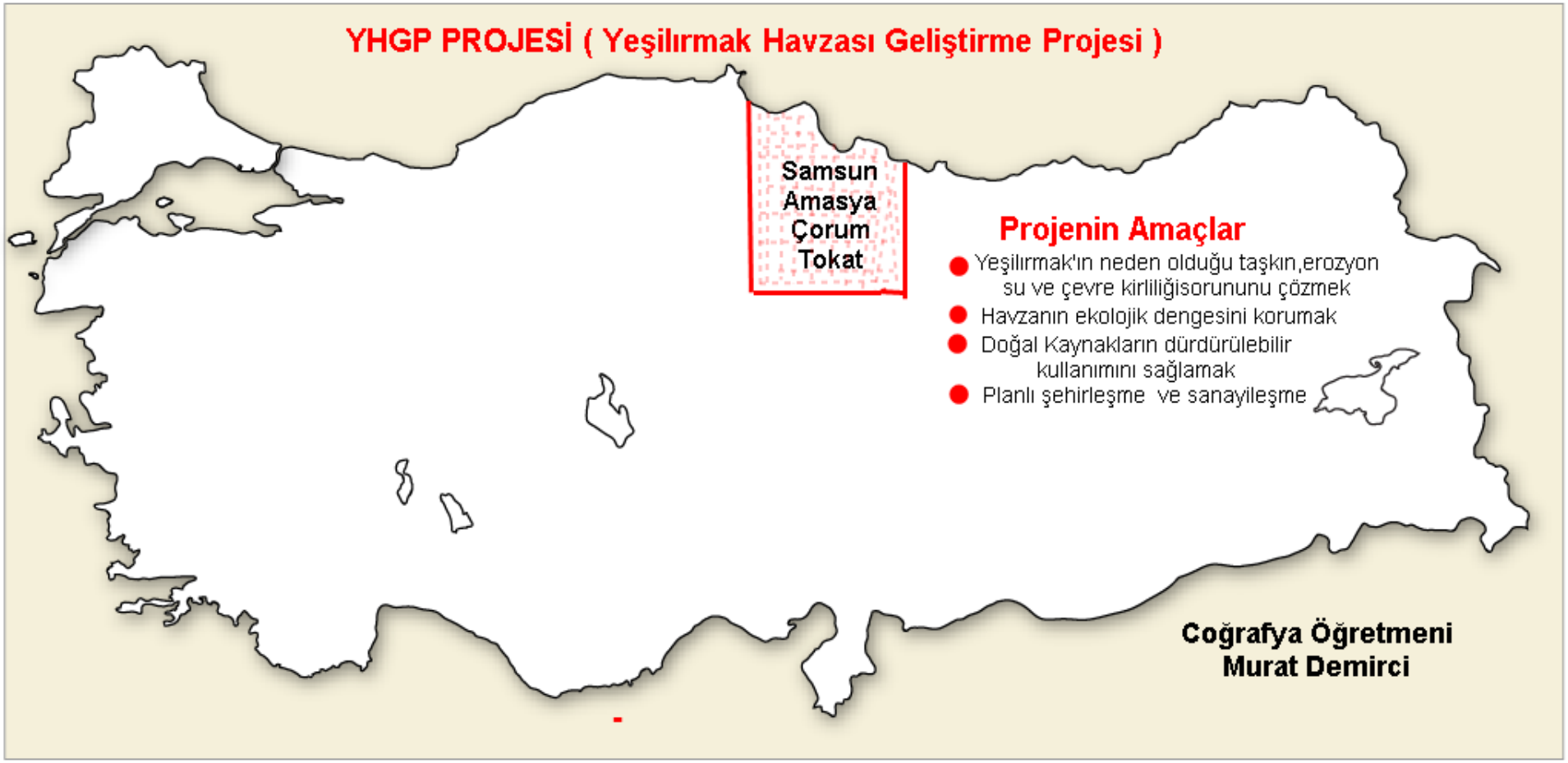

PROJENİN AMAÇLARI

- Doğu Karadeniz'in Sosyo -Ekonomik düzeyini yükseltmek.
- İş olanakları sağlama + Bölge dışı göçü önleme
- Ulaşım + İletişimi geliştirmek
- Doğal kaynak ve çevre potansiyelini korumak
- Tarım + Turizmi geliştirmek

!!! Doğu Karadeniz Bölgesinde yer almamasına rağmen " SAMSUN " projeye dahil edilmiştir.

Proje Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından 1999 - 2000 yıllarında planlanmıştır.

Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

YHGP PROJESİ (Yeşilırmak Havzası Geliştirme Projesi)
Samsun
Amasya
Çorum
Tokat
Projenin Amaçlar
Yeşilırmak'ın neden olduğu taşkın,erozyon su ve çevre kirliliğisorununu çözmek
Havzanın ekolojik dengesini korumak
Doğal Kaynakların dürdürülebilir kullanımını sağlamak
Planlı şehirleşme ve sanayileşme
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

ZBK PROJESİ (Zonguldak - Bartın - Karabük)

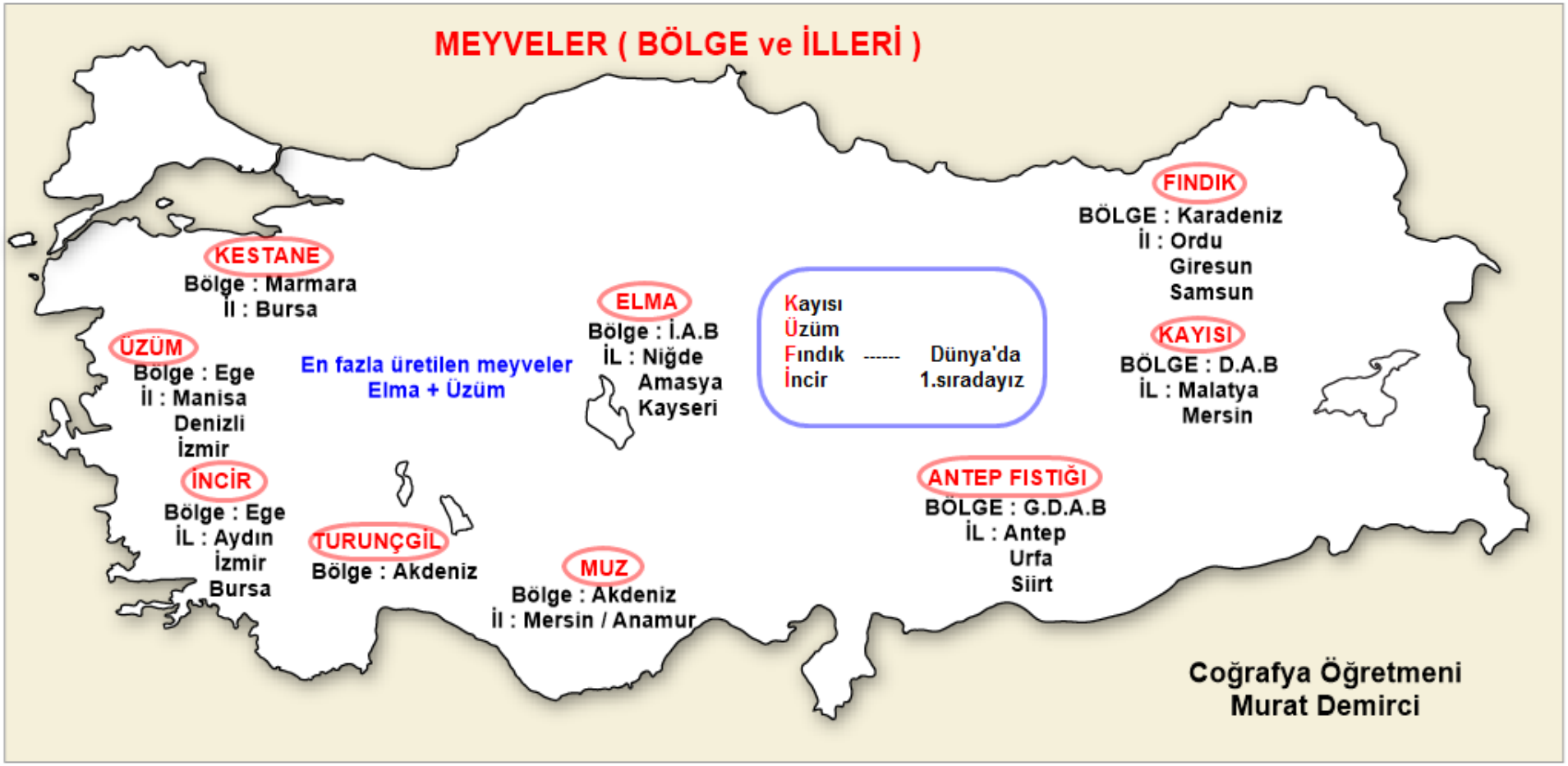

Projenin Amaçları

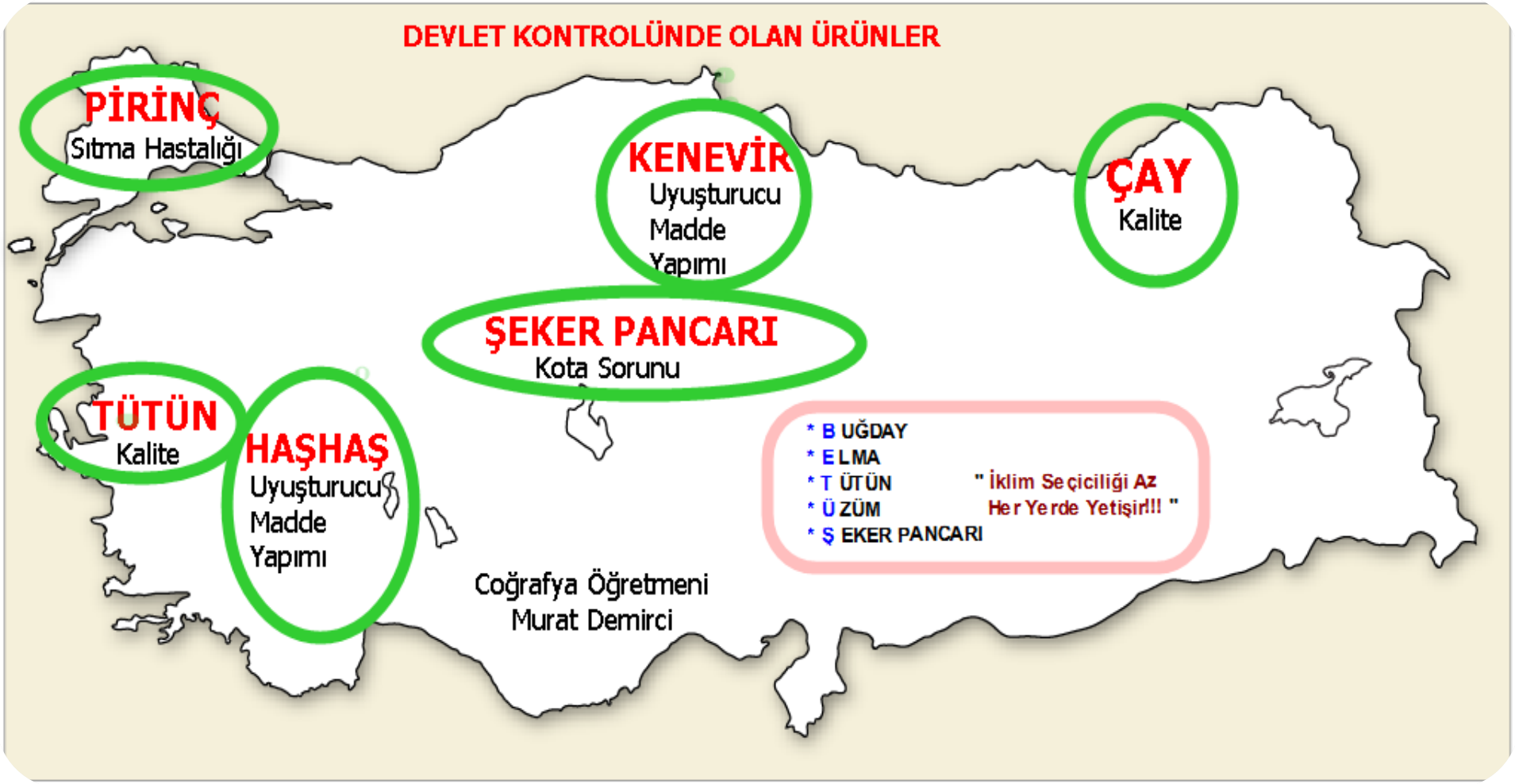
- Karabük - Ereğli Demir - Çelik fabrikalarının özelleştirilme sonrasında ortaya çıkan sosyo-ekonomik sonuçları değerlendirmek
- Özel sektöre yeni yatırım alanları sunmak
- Organize sanayi bölgeleri kurmak
- Taşkömürü üretiminde yeni teknikler geliştirmek
- Filyos Limanını açmak

Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TAHILLAR
PİRİNÇ
*Akarsu vadilerinde yetişir.
*Nem isteği yüksek
*Devlet Kontr : Sıtma
*BÖLGE : Marmara
*İL : Edirne/Samsun/Balıkesir
*SULAMA GELİRSE ;
-- Tahıl ve Baklagillerin ekim alanı daralır.
-- Sanayi Bitkilerinin ekim alanı artar.
FASULYE :
Sulama ile yetiştirilir.
İ.A.B ve Akdeniz
NOHUT :
Yaz kuraklığı ister.
BÖLGE : Antalya/Konya/Uşak
Y.MERCİMEK :
İ.A.B : Çorum
ÇAVDAR/YULAF
*Ekonomik değeri düşük
*Ekmek ve Bisküvi sanayisi
ÇAVDAR : İ.A.B
YULAF : MARMARA
BUĞDAY
*Besin Sanayi
*Bölge : İ.A.B
*İL : Konya/Ankara/Diyarbakır
*D.A.B ve Kadeniz Kıyıları YOK.
ARPA
*Buğdaya göre soğuğa dayanıklı
BÖLGE : İ.A.B
İL : Konya/Ankara/Urfa
*Arpa ve Yem sanayisi
MISIR
*Doğal olarak Karadenizde yetişir.
*BÖLGE : Akdeniz
*İL : Adana /Mardin/Urfa
*Nem isteği yüksek
*Tüm kıyılarda yetişir
KIRMIZI MERCİMEK
*Yaz Kuraklığı
*BÖLGE : G.D.A.B
*İL : Urfa /Mardin/Diyarbakır
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

SANAYİ BİTKİLERİ (BÖLGE VE İLLERİ)
İklim seçiciliği az
Devlet Kontr. --- Kota
G.D.A.B+Ege ve Akdeniz Kıyılar
Doğ Karadeniz'de yok.
Besi (Ahır) Hayv. paralel
ÇAY
BÖLGE
Karadeniz
İL
Rize
Trabzon
Artvin
Devlet Kontrolünde --- KALİTE
İ.A.B yetiştirilmez.
İklim seçiciliği az.
D.A.B (Malatya - Bitlis)
G.D.A.B (Adıyaman)
En Kalitelisi : Malatya
Destekleme Alım. Kaldırıldı.
ŞEKER PANCARI
BÖLGE
İ.A.B
İL
Konya
Aksaray
Yozgat
% 100 Karadeniz
Türkiye'de Özel Konumdan
dolayı yetişir.
Hammaddeye yakınlık
Devlet Kontrolü --- Kalite
TÜTÜN
BÖLGE
Ege
İL
Manisa
Denizli
Samsun
PAMUK
BÖLGE
G.D.A.B
İL
Urfa
Aydın
Hatay
İ.A.B yok
Iğdır : Özel Konumdan dolayı
yetişir.
Dokuma Sanayisinin Ham mad.
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

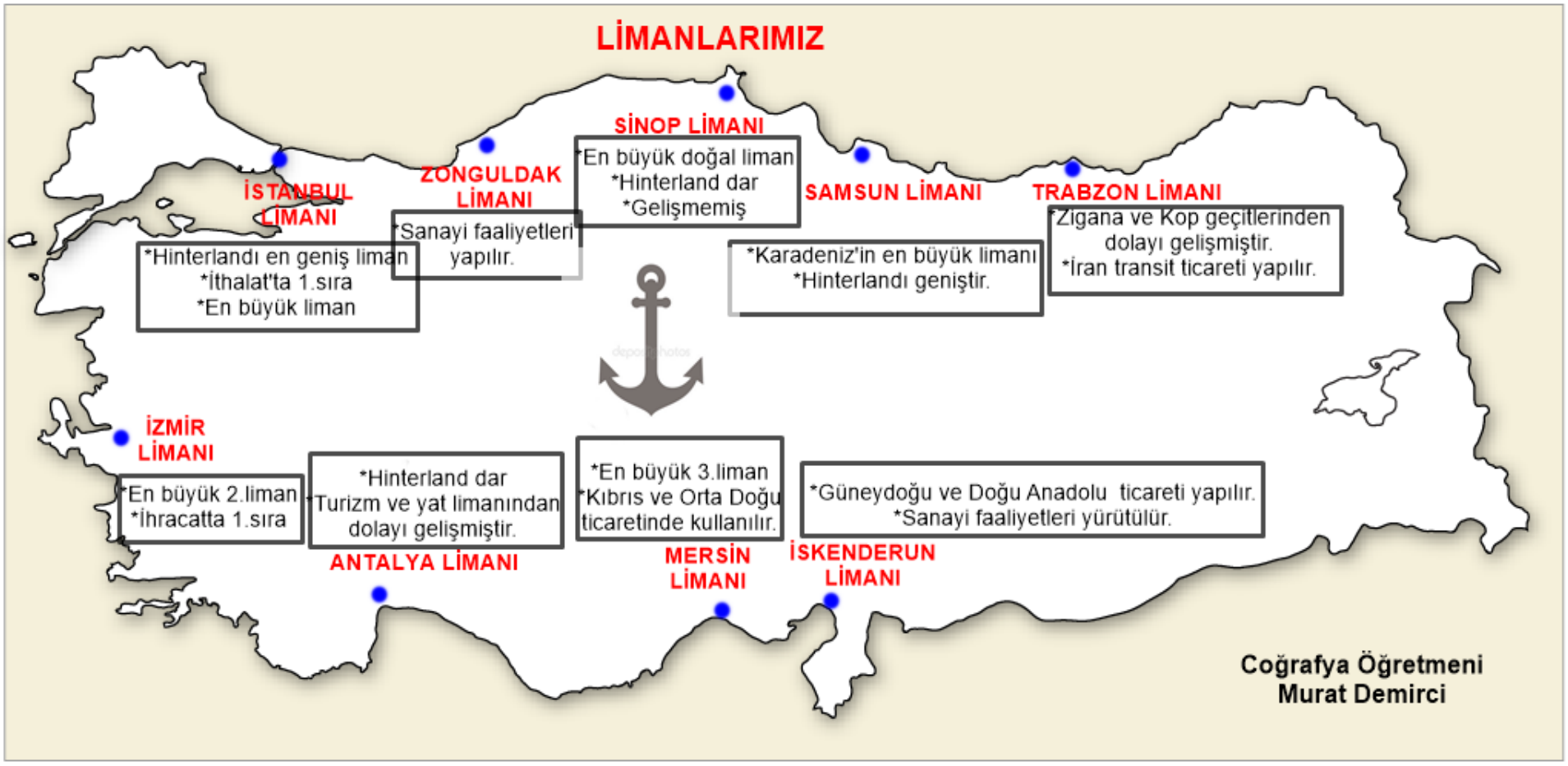

MEYVELER (BÖLGE ve İLLERİ)
KESTANE
Bölge : Marmara
İl : Bursa
ÜZÜM
Bölge : Ege
İl : Manisa
Denizli
İzmir
İNCİR
Bölge : Ege
İL : Aydın
İzmir
Bursa
En fazla üretilen meyveler
Elma + Üzüm
TURUNÇGİL
Bölge : Akdeniz
MUZ
Bölge : Akdeniz
İl : Mersin / Anamur
ELMA
Bölge : İ.A.B
İL : Niğde
Amasya
Kayseri
Kayısı
Üzüm
Fındık
İncir

Dünya'da
1.sıradayız
FINDIK
BÖLGE : Karadeniz
İl : Ordu
Giresun
Samsun
KAYISI
BÖLGE : D.A.B
İL : Malatya
Mersin
ANTEP FISTIĞI
BÖLGE : G.D.A.B
İL : Antep
Urfa
Siirt
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

DEVLET KONTROLÜNDE OLAN ÜRÜNLER
PİRİNÇ
Sıtma Hastalığı
KENEVİR
Uyuşturucu
Madde
Yapımı
ÇAY
Kalite
ŞEKER PANCARI
Kota Sorunu
TÜTÜN
Kalite
HAŞHAŞ
Uyuşturucu
Madde
Yapımı
* B UĞDAY
* E LMA
* T ÜTÜN
* Ü ZÜM
* Ş EKER PANCARI
" İklim Seçiciliği Az
Her Yerde Yetişir!!! "
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

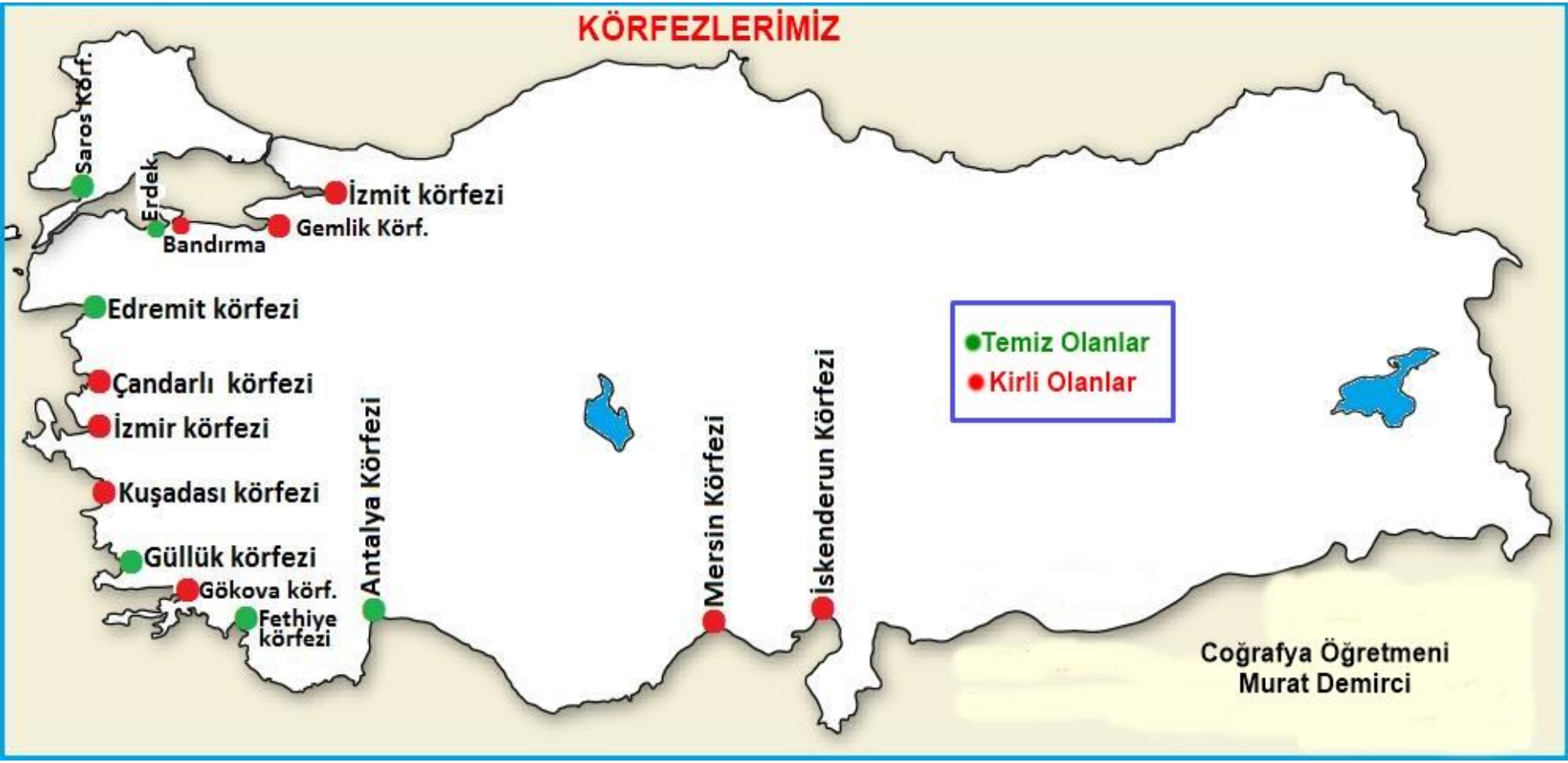

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK TÜİK VERİLERİ BÖLGE İLLER
KÜMES HAYVANCILIĞI
Bölge : Marmara
İl : Manisa - Bolu
TİFTİK KEÇİSİ
(Ankara)
SIĞIR
(Konya)
MANDA
(Samsun)
ARICILIK
Bölge : EGE
İL : Ordu
Kovan Sayısı : Muğla
KIYI BALIKÇILIĞI
(Doğu Karadeniz)
MERA HAYVANCILIĞI
(B.Baş Hayvancılık)
KÜLTÜR BALIKÇILIĞI
Bölge : EGE
İl : Muğla
İPEK BÖCEKCİLİĞİ
*Antalya
*Diyarbakır
*Bursa
KIL KEÇİSİ
(Mersin)
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

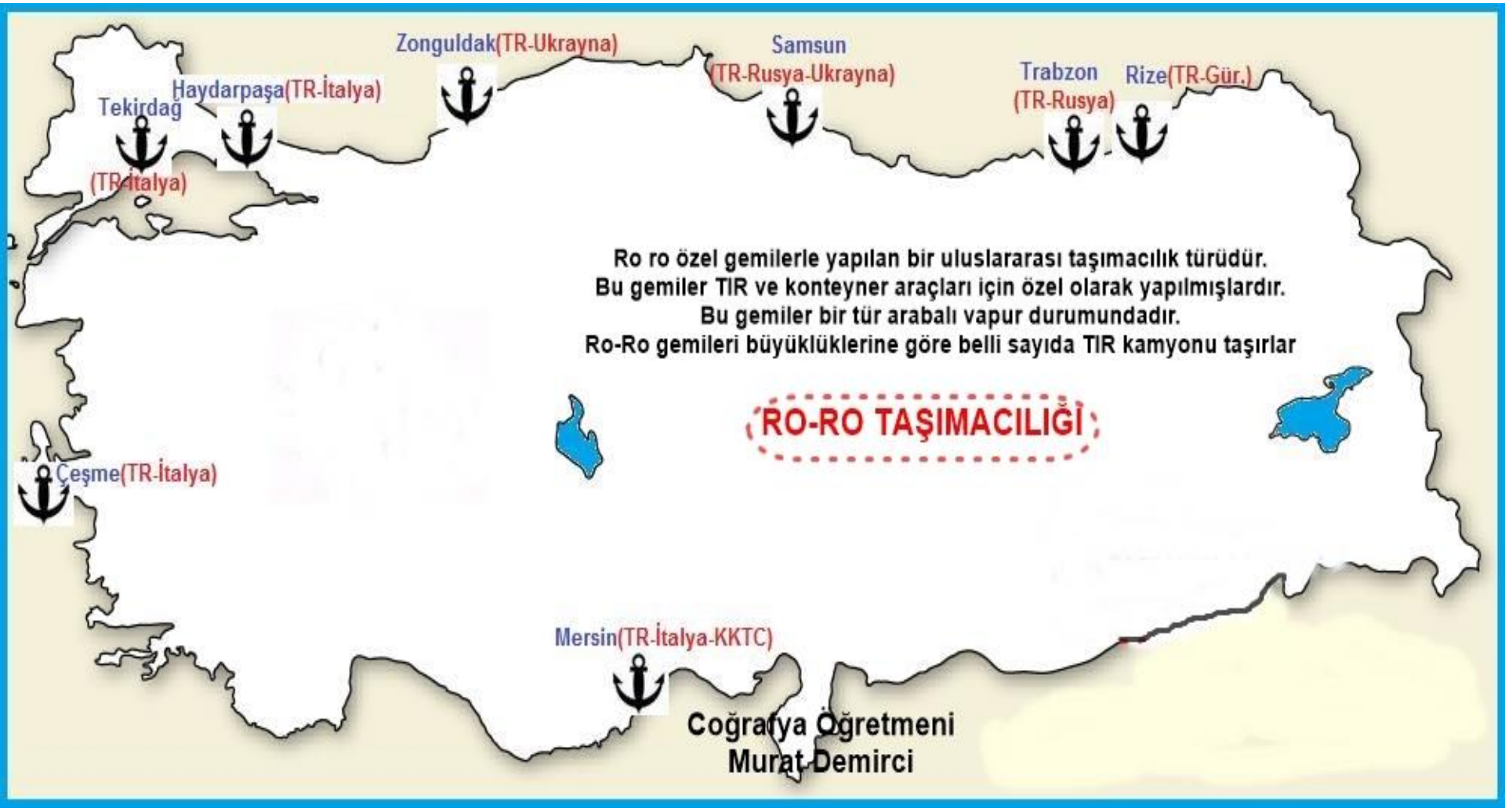

TÜRKİYE'DEKİ GEÇİT ALANLARI
Ecevit Geçidi
Batı Karadeniz | İ.A.B bağlar
Bolu Tüneli
Ilgaz Geçidi
(Kalkanlı) Zigana Geçidi
Trabzon | Gümüşhane
Kop Geçidi
Erzurum | Bayburt
Cankurtalan Geçidi
Borçka | Hopa
Çok
Antalya | Göller Yöresi
Sayıda
Silifke | Karaman
Geçit
Adana | İ.A.B
Bulunur.
Çukurova | Hatay
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

LİMANLARIMIZ

Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

KÖRFEZLERİMİZ
Saros Körf.
Erdek
Bandırma
İzmit körfezi
Gemlik Körf.
Edremit körfezi
Çandarlı körfezi
İzmir körfezi
Kuşadası körfezi
Güllük körfezi
Gökova körf.
Fethiye körfezi
Antalya Körfezi
Mersin Körfezi
İskenderun Körfezi
Temiz Olanlar
Kirli Olanlar
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

Zonguldak(TR-Ukrayna)
Samsun
(TR-Rusya-Ukrayna)
Trabzon
(TR-Rusya)
Rize(TR-Gür.)
Haydarpaşa(TR-İtalya)
Tekirdağ
(TR-İtalya)
Ro ro özel gemilerle yapılan bir uluslararası taşımacılık türüdür.
Bu gemiler TIR ve konteyner araçları için özel olarak yapılmışlardır.
Bu gemiler bir tür arabalı vapur durumundadır.
Ro-Ro gemileri büyüklüklerine göre belli sayıda TIR kamyonu taşırlar
RO-RO TAŞIMACILIĞI
Çeşme(TR-İtalya)
Mersin(TR-İtalya-KKTC)
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

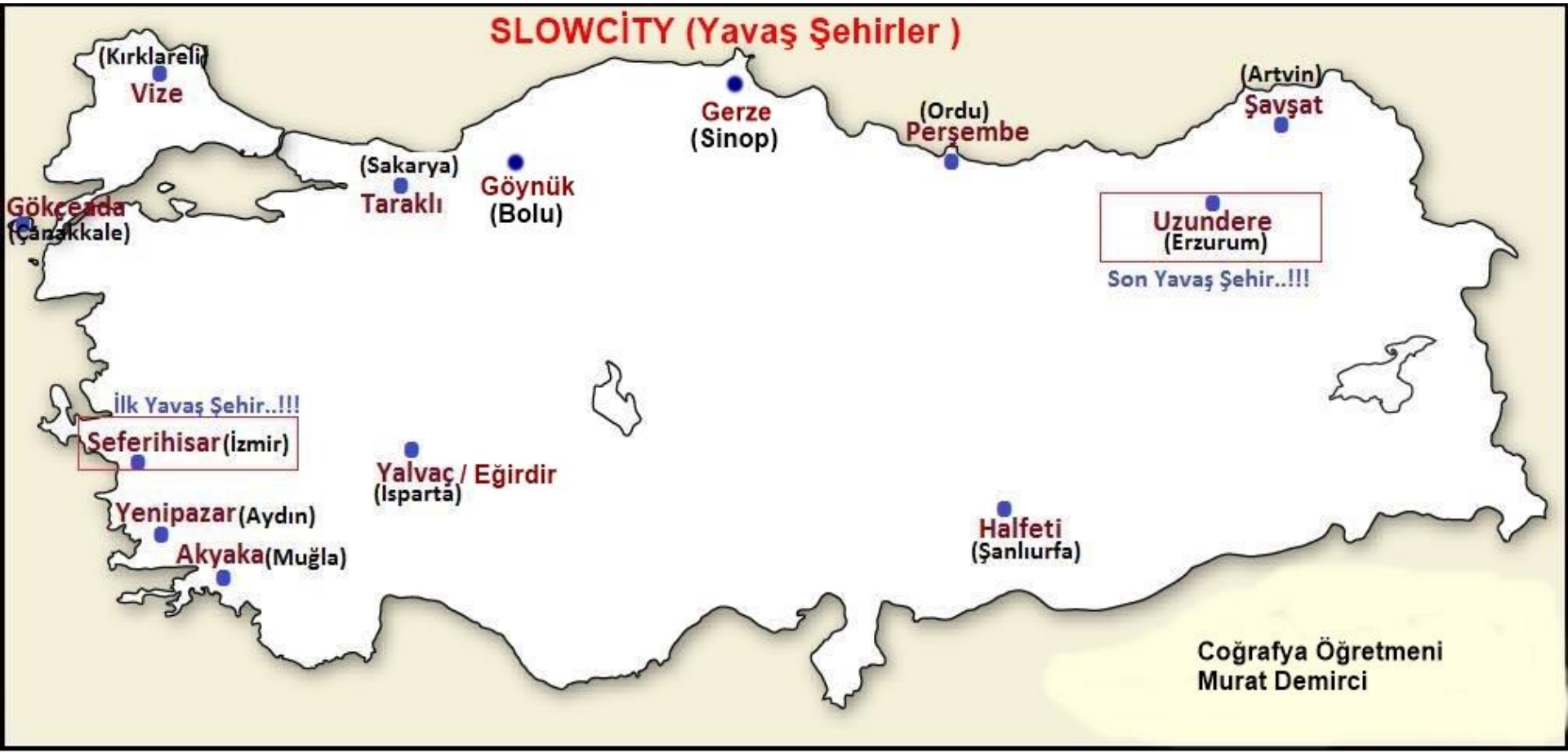

UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ
Edirne Selimiye
İstanbul'un Tarihi Alanları
Safranbolu(Karabük)
Troya(Çanakkale)
Bursa ve Cumalıkızık
Hattuşa(Boğazköy)(Çorum)
Ani Harabeleri (Kars)
UNESCO'ya alınan son yer (2016)
Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)
Bergama(İzmir)
Göreme-Kapadokya (Nevşehir)
Efes(İzmir)
Pamukkale-Hierapolis
Çatalhöyük(Konya)
Nemrut Dağı (Adıyaman)
Diyarbakır Kalesi Hevsel Bahçeleri
Xanthos-Letoon
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

2023 TURİZM STRATEJİSİ KAPSAMINDAKİ 10 TURİZM KENTİ
İğneada – Kıyıköy
Kilyos Turizm Kenti
Saros k.Turizm Kenti
Kapıdağ – Avşa – Marmara A.
Maçka Turizm Kenti
Kahta Turizm Kenti
Datça Eko-Turizm Kenti
Kaş - Finike Turizm Kenti
Anamur Kıyı Kesimi
Samandağ Turizm Kenti
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TURİZM EYLEM PLANI KAPSAMINDAKİ 9 TEMATİK BÖLGE
TROYA
Çanakkale
Balıkesir
SÖĞÜT
Bursa
Bilecik
FRİGYA
Eskişehir
Afyon,
Kütahya
Uşak
APHRODİSİA
Aydın
Denizli
GÖLLER YÖRESİ
Konya
Isparta
Afyon
Burdur
KAPADOKYA
Aksaray
Kayseri
Kırşehir
Nevşehir
HİTİT
Çorum
Yozgat
GAP
Adıyaman Diyarbakır
Batman Kilis
Diyarbakır Gaziantep
Şırnak Urfa
Mardin
URARTU
Van
Bitlis
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

TURİZM KORİDORLAR
Trakya kültür Koridoru
Edirne
Kırklareli
Tekirdağ
Şile
Batı Karadeniz kıyı Koridoru
Sakarya
Bolu
İpekyolu Koridoru
Ankara
Gemlik
Zeytin Koridoru
Ezine
Sinop
Samsun
Yayla Koridoru
Hopa
Ardahan
Kars
Erzincan
Erzurum
Ağrı
Kış Koridoru
İnanç Koridoru
Mandin
Gaziantep
Şanlıurfa
Tarsus
Hatay
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

RAMSAR SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA YER ALANLARLAR
Kızılırmak Deltası
Kuyucuk Gölü
Manyas Gölü
Ulubat Gölü
Ramsar
RAMSAR SÖZLEŞMESİ :
(Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi)
Sulak alanların korunması ve sürdürülebilir kullanımını sağlamayı amaçlayan uluslararası bir sözleşmedir.
Seyfe Gölü
(Ramsar'a alınan son yer..!)
Nemrut Gölü
Gediz Deltası
Kızören Obruğu
Sultan Sazlığı
Burdur Gölü
Mekke Maarı
Yumurtalık
Akyatan Deltası
Göksu Deltası
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

SLOWCİTY (Yavaş Şehirler)
(Kırklareli)
Vize
Gerze
(Sinop)
(Ordu)
Perşembe
(Artvin)
Şavşat
(Sakarya)
Taraklı
Göynük
(Bolu)
Gökçeada
(Çanakkale)
Uzundere
(Erzurum)
Son Yavaş Şehir..!!!
İlk Yavaş Şehir..!!!
Seferihisar (İzmir)
Yalvaç / Eğirdir
(Isparta)
Yenipazar (Aydın)
Akyaka (Muğla)
Halfeti
(Şanlıurfa)
Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

BATI KARADENİZ BÖLÜMÜ
* Taş kömürü rezervinin %100 buradadır.
* Demir-Çelik ve Orman ürünleri sanayisi gelişmiştir.
* Ulaşım yapılan tek nehir buradadır. (BARTIN)
ORTA KARADENİZ BÖLÜMÜ
*Karadenizin en alçak ve sade bölümüdür.
*Kıyı ve iç kesimleri arasında iklim farkı azdır.
*Karadenizin en az yağış alan bölümü.
Delta ovasının olduğu tek bölüm
DOĞU KARADENİZ BÖLÜMÜ
* Çay üretiminin %100 burada
* Yağış ve heyelan en fazla bu bölümde
* Kır yerleşmelerinin en fazla olduğu bölüm
* Balıkçılık faaliyetleri yaygın
* En dağlık ve yüksek bölüm

KARADENİZ BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Kıyılarda Karadeniz İklimi,İçte Karasal İklim.
Delta Ovaları : Çarşamba / Bafra
Nüfus : Dağınık yerleşme , Ahşap yapı , Göç verir , Kırsal Nüfus fazla.
Göller : Uzungöl (Trabzon) - Yedigöller / Abant (Bolu) - Tortum (Erzurum) - Borabay (Amasya) - Zinav (Tokat)
Tarım (1) : Çay,Fındık,Kenevir
Hayvancılık : Kıyı Balıkçılığı,Manda,Arıcılık
Yeraltı Kaynakları : Taşkömürü ve Bakır

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Çizgisel hızın en az olduğu bölge
- ✓ Yerel saat farkının en fazla olduğu bölge
- ✓ Kimyasal Çözünmenin en fazla olduğu bölge
- ✓ Sıcaklık farkının en az olduğu bölge
- ✓ Kır Nüfusunun Kent nüfusundan fazla olduğu tek bölge
- ✓ Dışarıya en fazla göç veren bölge
- ✓ A.N.Y Türkiye ortalamasının altındadır.
- ✓ Bulutluluk oranının en fazla olduğu bölge
- ✓ Tarımsal Nüfus Yoğunluğu fazladır.
- ✓ Tarımda Makina kullanımı azdır.

TURİZM :

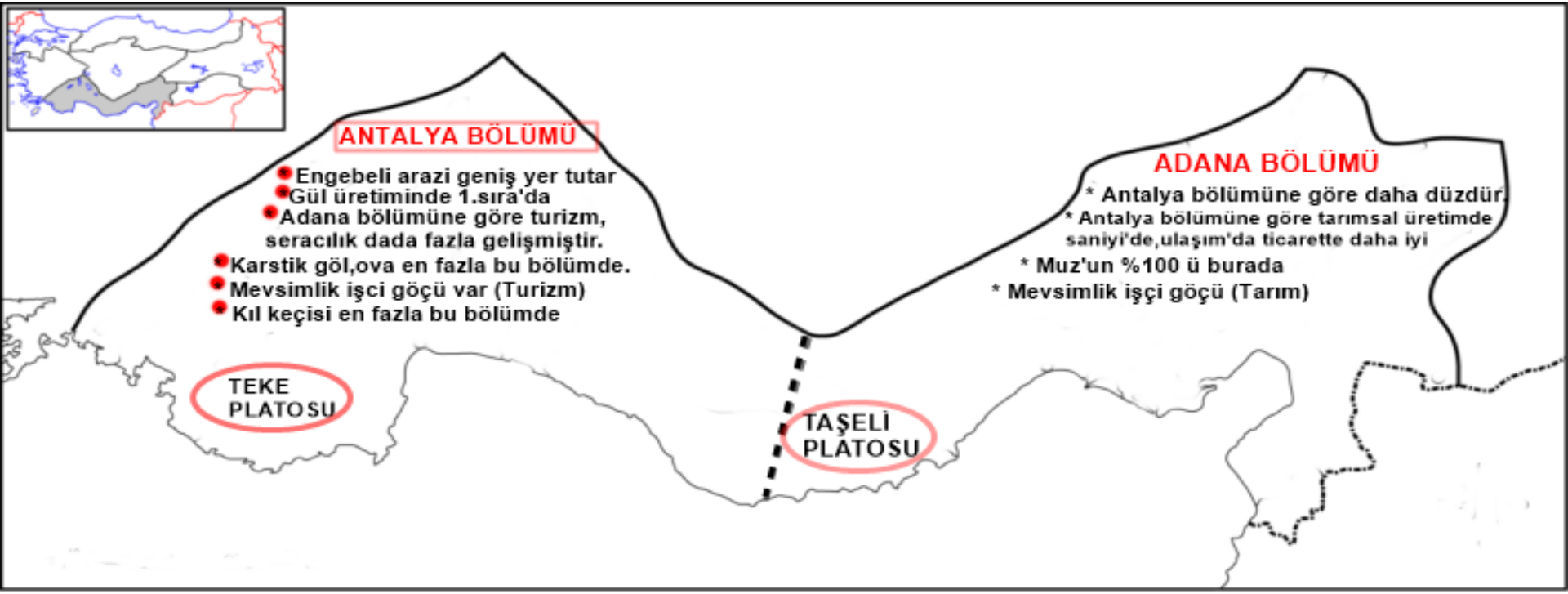
Tarihi Yerler :
- ➢ Sümela Manastırı (Trabzon)
- ➢ Kralkaya Mezarları (Amasya)
- ➢ Safranbolu Evleri (Karabük)
- ➢ Hattuşaş /Alacahöyük (Çorum)

Doğal Oluşumlar :
- ➢ Abant /Yedigöller (Bolu)
- ➢ Maçka/Altındere milli parkı/Uzungöl (Trabzon)
- ➢ Karagöl/Sahara/Hatilla Vadisi (Artvin)
- ➢ Ballıca Mağarası (Tokat)

Diğer Turizm Alanları :
- ➢ Kartalkaya(Bolu)
- ➢ Ilgaz(Kastamonu)
- ➢ Doğu Karadeniz (Yaylacılık)
- ➢ Çoruh Nehri/Fırtına Deresi (Rafting)
- ➢

Sınır Kapıları :
- ❖ Sarp sınır Kapısı : (Artvin'de yer alır. + 1998 yılında açılmıştır. + Gürcistan'a açılır.)

Murat Demir

AKDENİZ BÖLGESİNİN DİLSİZ HARİTASI

AKDENİZ BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Kıyılarda Akdeniz İklimi,İçte Karasal İklim.
Delta Ovaları : Çukurova + Silifke
Nüfus : Turizm+Tarımdan dolayı yıl içinde nüfus değişimi fazla / Taş evler
Göller : Kestel + Salda + Avlan + Eğirdir +Burdur+Kovada
Tarım (1) : Gül+Mısır+Muz+Turunçgil+Soya Fasulyesi + Yer Fıstığı
Hayvancılık : Kıl Keçisi
Yeraltı Kaynakları : Boksit+Krom

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Güneş ışınlarını en dik açıyla alan bölge
- ✓ Türkiye'nin en geniş deltası burada(ÇUKUROVA)
- ✓ Dalmaçya kıyı tipi bulunan tek bölge
- ✓ Turfandacılık+Seracılık+Sebzecilikte (1.sıra)
- ✓ Kıl Keçisinin en fazla yetiştirildiği bölge
- ✓ Mevsimlik nüfus değişiminin en fazla olduğu bölge
- ✓ Karstik göl,mağara,ovanın en fazla olduğu bölge
- ✓ Gece gündüz süre değişimi /Gölge boyunun en kısa olduğu bölüm
- ✓ Turizm gelirleri bakımından 3.sıra'da

TURİZM :

Tarihi Yerler :

- ➢ Saint Pierre Kilisesi (Hatay)
- ➢ Nicolos Kilisesi + Aspendos Tiyatrosu + Patara + Side + Perge + Xantos Letoon (Antalya)

Doğal Oluşumlar :

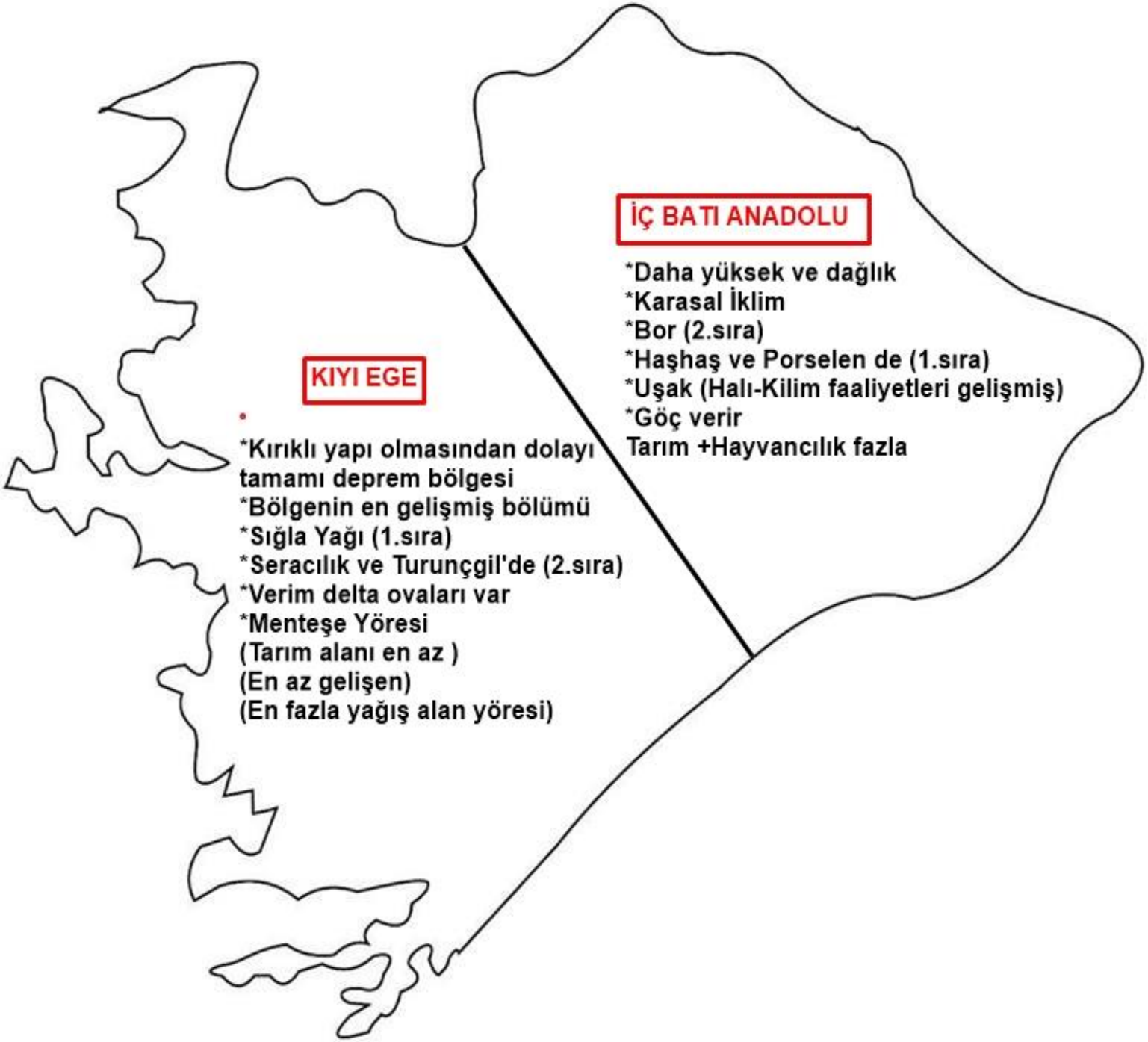
- ➢ Cennet-Cehennem Obruğu (Mersin)
- ➢ Karain +Damlataş +Beldibi Mağaraları (Antalya)
- ➢ Köprülü Kanyonu + Kurşunlu + Manavgat + Düden Selaleri / Olympos Bey Dağları Milli Parkı / Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı (Antalya)
- ➢ Kovada Milli Parkı (Isparta)
- ➢ Karatepe ve Aslantaş Milli Parkı (Osmaniye)
- ➢ Kız Kalesi + Yedi Uyurlar Mağarası (Mersin)

NOT !!! : Demir yolu ağı Adana Bölümüne girerken,Antalya Bölümüne giremez.

Sınır Kapıları :

- ❖ SURİYE ---- Yayladağ (Hatay)
- ❖ Reyhanlı/Cilvegözü (Hatay)
- ❖ Öncüpınar (Osmaniye)

Murat Demirci

İÇ BATI ANADOLU
*Daha yüksek ve dağlık
*Karasal İklim
*Bor (2.sıra)
*Haşhaş ve Porselen de (1.sıra)
*Uşak (Halı-Kilim faaliyetleri gelişmiş)
*Göç verir
Tarım +Hayvancılık fazla
KIYI EGE
*Kırıklı yapı olmasından dolayı tamamı deprem bölgesi
*Bölgenin en gelişmiş bölümü
*Sığla Yağı (1.sıra)
*Seracılık ve Turunçgil'de (2.sıra)
*Verim delta ovaları var
*Menteşe Yöresi
(Tarım alanı en az)
(En az gelişen)
(En fazla yağış alan yöresi)

EGE BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Kıyılarda Akdeniz İklimi,İçte Karasal İklim.
Delta Ovaları : Dikili + Menemen + Selçuk + Balat
Nüfus : En fazla göç alan 2.bölge / Nüfus yoğunluğu fazla / Taş evler
Halı - Kilim : Gördes + Demirci + Milas + Kula + Simav +Uşak
Tarım (1) : Zeytin + Üzüm + Haşhaş + Tütün + İncir
Hayvancılık : Arıcılık + Kültür Balıkçılığı
Yeraltı Kaynakları : Linyit +Jeotermal + Krom

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Kırıklı yapının en fazla olduğu bölge
- ✓ Jeotermal potansiyelin en fazla olduğu bölge
- ✓ Kıta sahanlığının en geniş,Kıyının en uzun olduğu bölge
- ✓ Menderesli akarsuların en yaygın olduğu bölge
- ✓ Marmara'dan son en fazla göç alan bölge
- ✓ Bal üretimi en fazla olan bölge
- ✓ Kültür Balıkçılığının en fazla geliştiği bölge.
- ✓ Termik santrallerin en yaygın olduğu bölge
- ✓ Türkiye'nin en gelişmiş 2. bölgesi
- ✓ Marmara Gölü VARR !!!
- ✓ Sığla Ağacının yetiştiği tek bölge

TURİZM :

Tarihi Yerler :

- ➢ Efes + Meryem Ana Kilisesi + Bergama (İzmir)
- ➢ Milet + Apollon Tapınağı + Afradisios (Aydın)
- ➢ Sardes (Manisa)
- ➢ Kocatepe Anıtı (Afyon)
- ➢ Hierapolis (Denizli)

Doğal Oluşumlar :

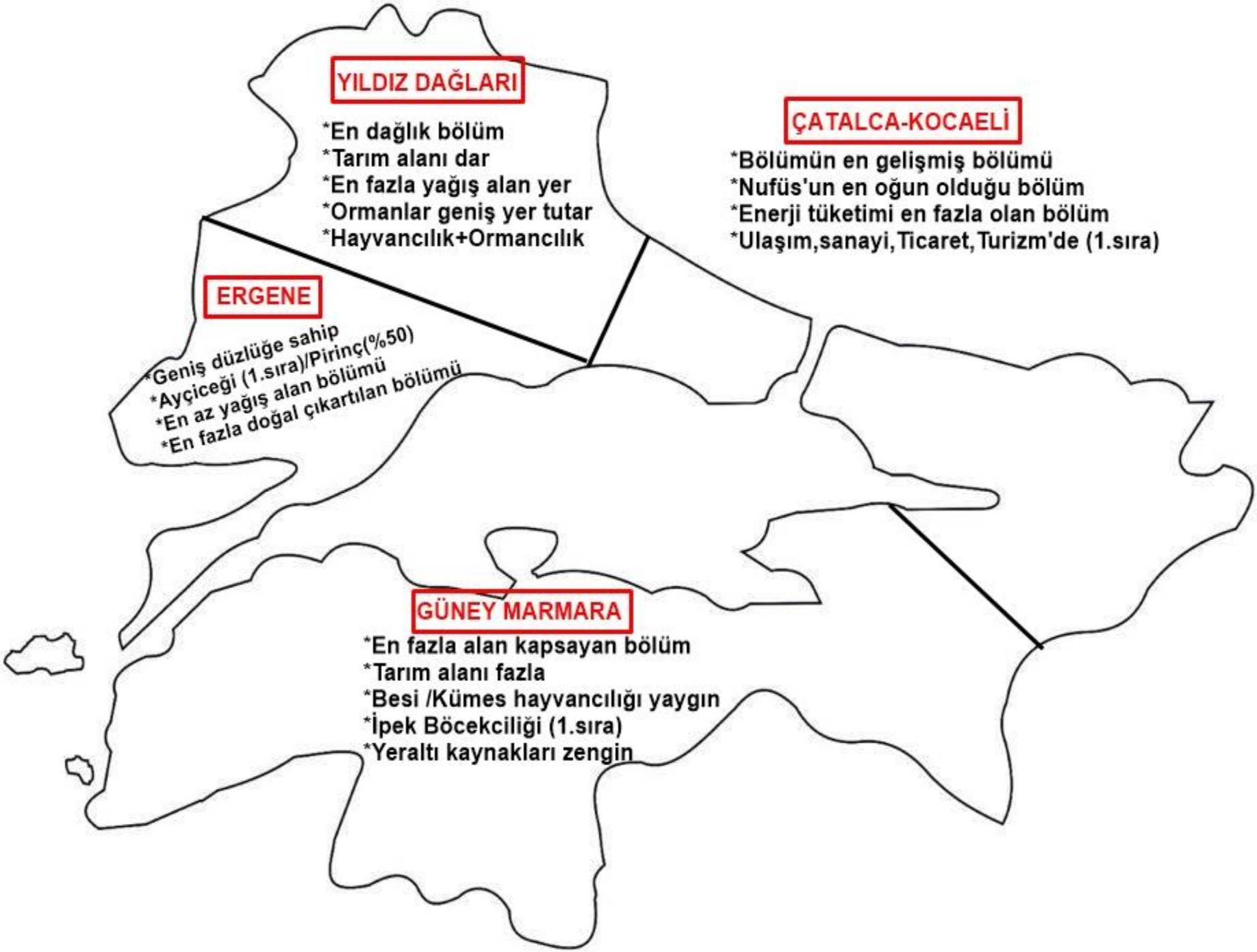
- ➢ Pamukkale Travertenleri (Denizli)
- ➢ Spil Dağı Milli Parkı (Manisa)
- ➢ Dilek Yarımadası (Aydın)
- ➢

NOT !!! : Turizm gelirleri bakımından 2.sıra'da / Bölge'de kış turizmi fazla gelişmemiştir.

NOT !!! : Ulaşım gelişmiştir.Ulaşımın gelişmediği tek yer MENTEŞE YÖRESİ'DİR

(DAĞLIK ve ENGEBE)

Murat Demirci

YILDIZ DAĞLARI
*En dağlık bölüm
*Tarım alanı dar
*En fazla yağış alan yer
*Ormanlar geniş yer tutar
*Hayvancılık+Ormancılık
ÇATALCA-KOCAELİ
*Bölümün en gelişmiş bölümü
*Nufüs'un en oğun olduğu bölüm
*Enerji tüketimi en fazla olan bölüm
*Ulaşım,sanayi,Ticaret,Turizm'de (1.sıra)
ERGENE
*Geniş düzlüğe sahip
*Ayçiceği (1.sıra)/Pirinç(%50)
*En az yağış alan bölümü
*En fazla doğal çıkartılan bölümü
GÜNEY MARMARA
*En fazla alan kapsayan bölüm
*Tarım alanı fazla
*Besi /Kümes hayvancılığı yaygın
*İpek Böcekciliği (1.sıra)
*Yeraltı kaynakları zengin

MARMARA BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Karadeniz + Akdeniz + Karasal İklim
Nüfus : En çok göç alan bölge + Kent oranı,Nüfus yoğunluğu en fazla olan bölge
Göller : Büyük Çekmece + Küçük Çekmece, Durusu(Terkos) + Ulubat + İznik + Manyas + Sapanca
Tarım (1) : Ayçiçeği + Pirinç
Hayvancılık : Kümes + Besi Hayvancılığı / İpek Böcekçiliği
Yeraltı Kaynakları : Bor + Doğalgaz + Volfram

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Yüz ölçümü en küçük olan 2. bölge
- ✓ Türkiye'nin en alçak bölgesi
- ✓ Hidroelektrik Potansiyelin en düşük olduğu bölge
- ✓ Ekili - Dikili arazinin en fazla olduğu bölge
- ✓ En fazla göç alan bölge
- ✓ Turizm çeşitliliğinin en fazla olduğu bölge
- ✓ Milli gelirin en fazla olduğu bölge
- ✓ Ulaşım ağının en gelişmiş olduğu bölge.
- ✓ A.N.Y Türkiye ortalamasının üstünde

NOT : Turizm gelirinde 1. sırada (12 AY TURİZM YAPILIR)

TURİZM :

Tarihi Yerler :
- ➢ Gelibolu Milli Parkı + Truva + Asos (Çanakkale)
- ➢ Ayasofya + Topkapı Sarayı + Anadolu ve Rumeli Hisarı + Yerebatan Sarnıcı (İstanbul)
- ➢ Selimiye Camii (Edirne)
- ➢ Ulu Cami + Cumalıkızık + Yeşil Türbe (Bursa)

Doğal Oluşumlar :
- ➢ Uludağ (Bursa)
- ➢ Kuş/Manyas (Balıkesir)

Sınır Kapıları :
- ❖ TÜRKİYE ---- YUNANİSTAN
  - ✓ İpsala (Edirne)
  - ✓ Pazarkule (Edirne)
  - ✓ Uzunköprü / Eskiköy (Edirne)
- ❖ TÜRKİYE ---- BULGARİSTAN
  - ✓ Kapıkule (Edirne)
  - ✓ Hamzabeyli/Lalapaşa (Edirne)
  - ✓ Dereköy (Kırklareli)

Murat Demirci

YUKARI SAKARYA
*Bölgenin en gelişmiş bölümü
*Yeraltı Kaynakları en fazla
*Ankara----Tiftik Keçisi
*Eskişehir---Lüle Taşı
ORTA KIZILIRMAK
*Bölgenin en fazla volkanik araziye sahip bölümü
*En gelişmiş kenti -- KAYSERİ
*Toplu yerleşme görülür.
*Kırıkkale --- Silah sanayi Rafineri
YUKARI KIZILIRMAK
*Bölgenin en dağlık ve yüksek bölümü
*Yağış ve orman en fazla
*En az gelişmiş
*Diğer bölümlere göre fazla göç verir
KONYA
*Engebe Az
*Tahıl tarımı en fazla
*Nadas Uygulaması en fazla
*En az yağış alan yer
*Erozyon en fazla
*En büyük Kapalı Havza (TUZ GÖLÜ)

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Karasal İklim.

Platoları : Haymana + Obruk + Uzunyayla + Cihanbeyli + Bozok

Nüfus : Toplu yerleşme + Kerpiç ve Tüflü yapı

Göller : Tuz + Seyfe + Eber + Akşehir

Tarım (1) : Buğday + Arpa + Şeker Pancarı + Çavdar

Hayvancılık : Tiftik keçisi + Koyun

Yeraltı Kaynakları : Lüle taşı + Tuz + Boksit

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ En fazla platonun yer altığı bölge
- ✓ Peribacaları (Nevşehir / Ürgüp Göreme)
- ✓ Rüzgar erozyonun en fazla olduğu bölge
- ✓ Türkiye'nin en az yağış alan bölgesi
- ✓ Tahıl üretiminin en fazla olduğu bölge
- ✓ Nüfus miktarı bakımından (2.sıra)
- ✓ A.N.Y Türkiye ortalamasının altındadır.
- ✓ Uçak sanayisinin bulunduğu tek bölge
- ✓ Ekili - Dikili arazinin en fazla olduğu 2. bölge

TURİZM :

Tarihi Yerler :

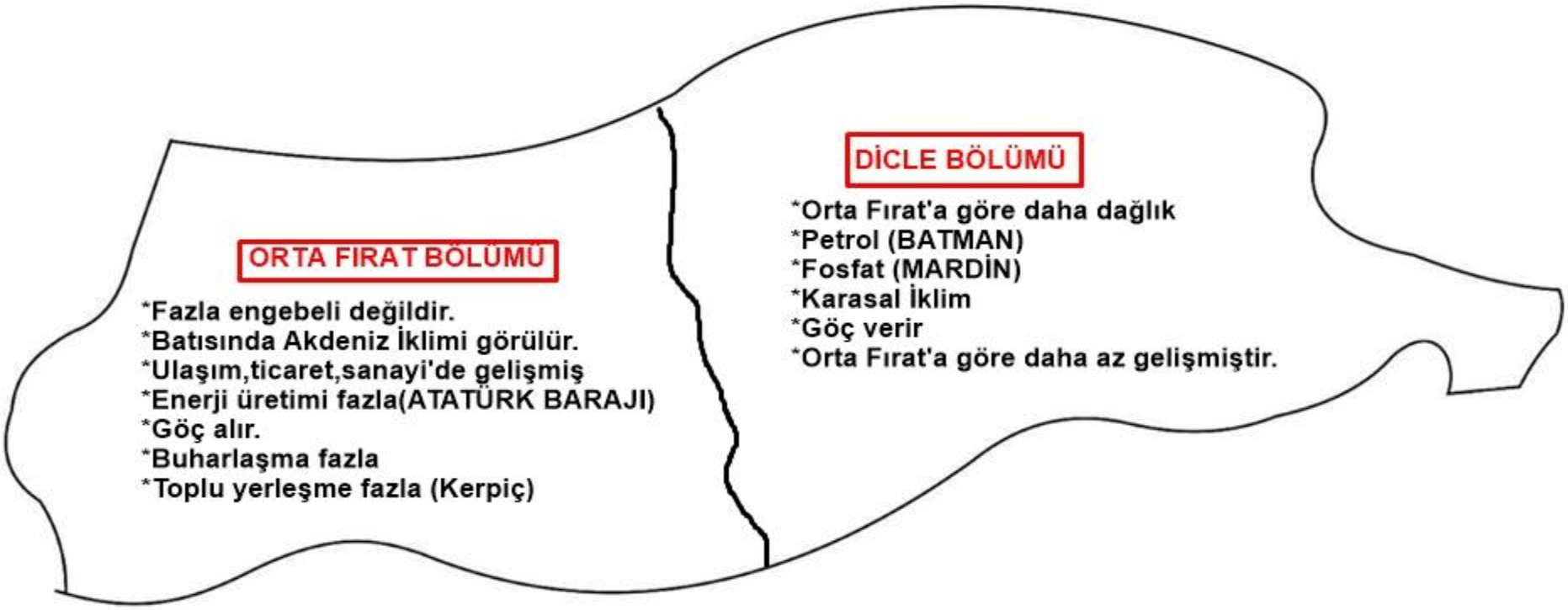
- ➢ Çatalhöyük + Mevlana (Konya)
- ➢ Gordion + Roma Hamamı (Ankara)
- ➢ Hattuşaş (Çorum)
- ➢ Alişar (Yozgat)

Doğal Oluşumlar :

- ➢ Peribacası (Nevşehir)
- ➢ Ihlara Vadisi (Aksaray)
- ➢ Sultan Sazlığı Milli Parkı (Kayseri)
- ➢ Beypazarı + Kızılcahamam Kaplıcaları (Ankara)

NOT!!! : Yukarı Kızılırmak (Sivas) harici ulaşım gelişmiştir.

Murat Demirci

ORTA FIRAT BÖLÜMÜ
*Fazla engebeli değildir.
*Batısında Akdeniz İklimi görülür.
*Ulaşım,ticaret,sanayi'de gelişmiş
*Enerji üretimi fazla(ATATÜRK BARAJI)
*Göç alır.
*Buharlaşma fazla
*Toplu yerleşme fazla (Kerpiç)
DİCLE BÖLÜMÜ
*Orta Fırat'a göre daha dağlık
*Petrol (BATMAN)
*Fosfat (MARDİN)
*Karasal İklim
*Göç verir
*Orta Fırat'a göre daha az gelişmiştir.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Batısında Akdeniz İklimi,Doğu'da Karasal İklim.
Platolar : Antep + Urfa + Adıyaman + Diyarbakır
Nüfus : Toplu terleşme / Nüfus yoğunluğu fazla / Kerpiç evler
Göller : Atatürk + Ilısu + Birecik + Cizre + Batman + Kralkızı + Devegecidi
Tarım (1) : Antep Fıstığı + K.mercimek + Pamuk
Hayvancılık : Koyun
Yeraltı Kaynakları : Petrol + Fosfat

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Yüz ölçümü en küçük olan bölge
- ✓ Doğal gölün olmadığı tek bölge
- ✓ Akdeniz iklimin görüldüğü tek iç bölge
- ✓ Yaz sıcaklığı + kuraklık + buharlaşmanın en fazla olduğu bölge
- ✓ Orman varlığının en az olduğu bölge
- ✓ A.N.Y Türkiye ortalamasının üstündedir.
- ✓ Tarımda sulama ihtiyacının en fazla olduğu bölge
- ✓ Zeytin tarımının yapıldığı tek iç bölge

TURİZM :

Tarihi Yerler :
- Hasan Keyf (Batman)
- Malabadi Köprüsü + Diyarbakır surları (Diyarbakır)
- Belkız Harabeleri + Zeugma (Antep)
- Göbeklitepe (Urfa)
- Mardin evleri
- Harran Kalıntıları ve evleri (Urfa)

Doğal Oluşumlar :
- Çermik Kaplıcaları (Diyarbakır)

Diğer Turizm Alanları :
- Pirin Mağarası (Perre Antik Kenti) + Nemrut Dağı Heykelleri (Adıyaman)
- Balıklı Göl (Urfa)

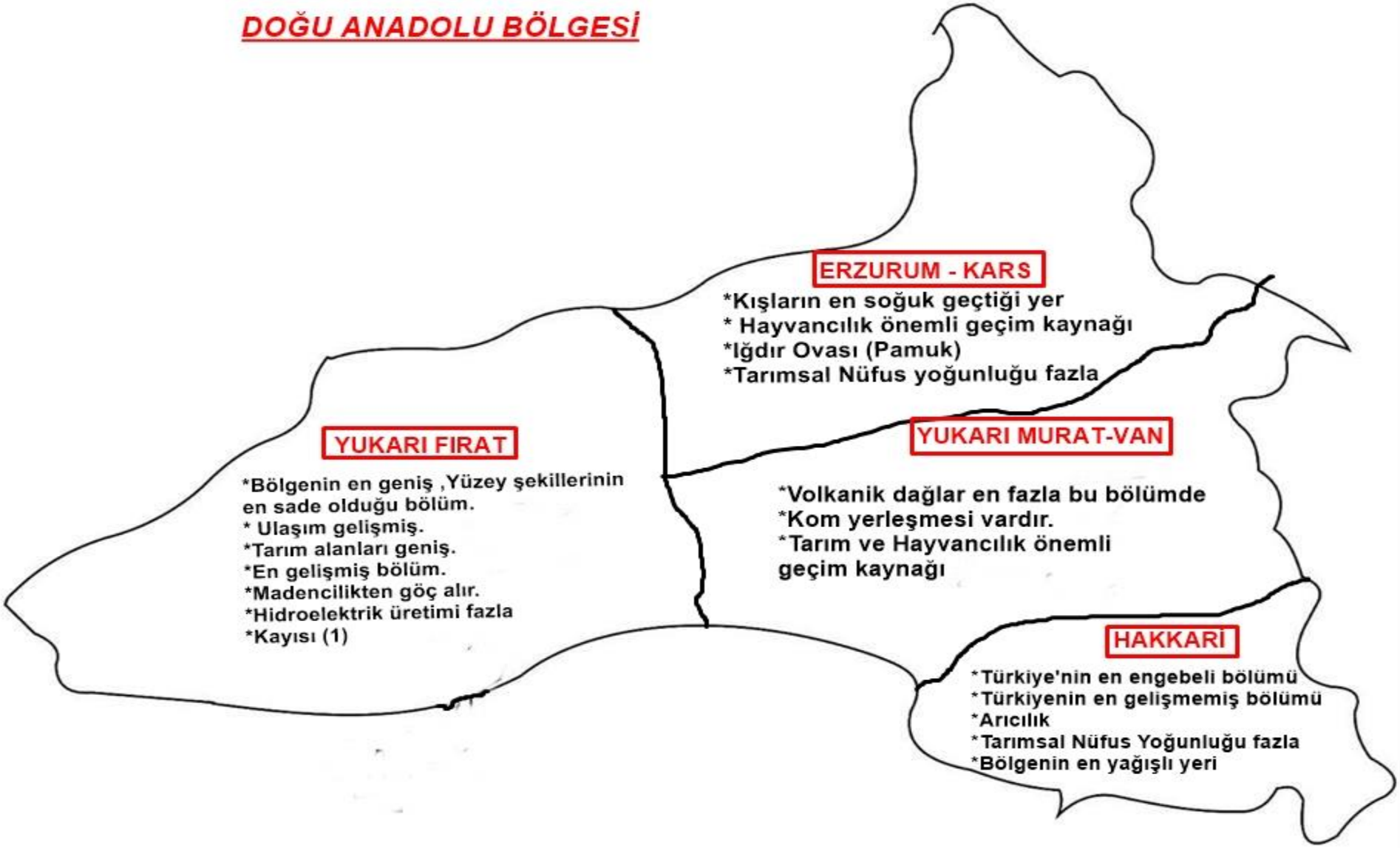
Sınır Kapıları :
- TÜRKİYE ---- SURİYE
  - --- Nusaybin : Mardin
  - --- Ceylanpınar : Urfa
  - --- Akçakale : Urfa
  - --- Karkamış : Antep

NOT!!! : Bölge'de kış turizmi ve yaylacılık gelişmemiştir.

SURUÇ TÜNELİ : Dünyanın en uzun 5. ,Türkiye'nin en uzun sulama tüneli

Murat Demirci

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ERZURUM - KARS

*Kışların en soğuk geçtiği yer
* Hayvancılık önemli geçim kaynağı
*Iğdır Ovası (Pamuk)
*Tarımsal Nüfus yoğunluğu fazla

YUKARI FIRAT

*Bölgenin en geniş ,Yüzey şekillerinin en sade olduğu bölüm.
* Ulaşım gelişmiş.
*Tarım alanları geniş.
*En gelişmiş bölüm.
*Madencilikten göç alır.
*Hidroelektrik üretimi fazla
*Kayısı (1)

YUKARI MURAT-VAN

*Volkanik dağlar en fazla bu bölümde
*Kom yerleşmesi vardır.
*Tarım ve Hayvancılık önemli geçim kaynağı

HAKKARİ

*Türkiye'nin en engebeli bölümü
*Türkiyenin en gelişmemiş bölümü
*Arıcılık
*Tarımsal Nüfus Yoğunluğu fazla
*Bölgenin en yağışlı yeri

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

BÖLGENİN KİMLİĞİ:

İklim : Sert Karasal İklim / Karasal İklim.
Kapalı Havza : Kura ve Aras Nehirleri
Nüfus : Göç verir + Taş Evler + Nüfus miktarı ve Nüfus yoğunluğunun en az
Göller : Balık + Haçlı + Çıldır + Erçek + Nazik + Van
Tarım (1) : Kayısı + Ceviz
Hayvancılık : Koyun + Sığır + Arıcılık
Yeraltı Kaynakları : Demir + Krom + Bakır + Soda + Alçı taşı

BÖLGENİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- ✓ Yüz ölçümünün en fazla olduğu bölge
- ✓ Enlem farkının en fazla olduğu bölge
- ✓ Türkiye'nin en yüksek,en dağlık, ve engebeli bölgesi
- ✓ Sıcaklık farkının en fazla olduğu bölge
- ✓ Hidroelektrik potansiyelin en yüksek olduğu bölge
- ✓ Kış sıcaklıklarının en düşük olduğu bölge
- ✓ Doğurganlığın en fazla olduğu bölge
- ✓ Sanayinin en az geliştiği bölge

ULAŞIM : Demiryolu ağı daha çok Madencilik amaçlı kullanılır.

- ❖ TÜRKİYE ---- IRAK
  - ✓ Uzümlü ---- Hakkari

TURİZM :

Tarihi Yerler :
- ➢ Harput Kalesi (Elazığ)
- ➢ İshak Paşa Sarayı (Ağrı)
- ➢ Ani Harabeleri (Kars)
- ➢ Hoşap Kalesi + Akdamar Kilisesi (Van)
- ➢ Çifte Minerali Camii + Nene Hatun Türbesi (Erzurum)

Doğal Oluşumlar :
- ➢ Nemrut Krateri (Nemrut)
- ➢ Meteor Çukuru (Ağrı)
- ➢ Yüzen Adalar (Bingöl)
- ➢ Munzur Milli Parkı (Tunceli)
- ➢ Muradiye Şelalesi (Van)
- ➢ Tortum Şelalesi (Erzurum)

Sınır Kapıları :
- ❖ TÜRKİYE ----- ERMENİSTAN
  - ✓ Alican ---- Iğdır
  - ✓ Akyaka ---- Kars
- ❖ TÜRKİYE ----- İRAN
  - ✓ Gürbulak ---- Ağrı
  - ✓ Esendere ---- Hakkari
  - ✓ Kapıköy ---- Van
- ❖ TÜRKİYE ---- GÜRCİSTAN
  - ✓ Türkgözü ---- Ardaham
  - ✓ Çıldır/Aktaş ---- Ardahan

Murat Demirci